

**CISTERCIËNZERORDE
van de
STRIKTE OBSERVANTIE**

**CONSTITUTIES
van de
MONIALEN**

*Vertaling van 2014,
herzien in september 2024.*

*Wijzigingen zijn met **GEEL** gemarkeerd*

**(Editie: na het Generaal Kapittel van
2022; Rechtscommissie 2023;
Dicasterie voor Religieuzen 2024)**

**CONGREGATIO
PRO INSTITUTIS VITAE CONSECRATAE
ET SOCIETATIBUS VITAE APOSTOLICAE**

Prot. n. C. 79-1/86

DECREET

De Cisterciënzerorde van de Strikte Observantie, geheel gericht op de beschouwing onder de Regel van Sint-Benedictus, heeft een nieuwe tekst van de Constituties voor de Monialen opgesteld. Zij wilde hiermee beantwoorden aan de normen van het Tweede Vaticaans Concilie en de andere bepalingen van de Kerk, vooral van het Wetboek van Canoniek Recht. De Generale Abt heeft deze tekst aan de Heilige Stoel nederig ter goedkeuring voorgedragen.

Met zorgvuldige aandacht voor wat haar werd voorgelegd en na rijp beraad ging de Congregatie voor de Instituten van Gewijd Leven en de Sociëteiten van Apostolisch Leven in op dit verzoek.

Daarom, krachtens het onderhavig decreet, keurt deze Congregatie de tekst van de Constituties voor de Monialen goed en bevestigt hem. Dit geldt voor het Latijnse exemplaar, bewaard in haar archieven, met inachtneming van de rechtsvoorschriften.

Mogen de monialen, volgens hun eigen aard toegewijd aan het contemplatieve leven en het gebed in afzondering van de wereld, van dag tot dag steeds edelmoediger streven naar de volmaaktheid van hun levensstaat.

Ongeacht alles wat hiermee in strijd is.

Gegeven te Rome, 3 juni,
op het Hoogfeest van Pinksteren,
in het jaar des Heren 1990.

W.G.
Hiëronymus M. Kardinaal Hamer, o.p.
Prefect

Vincentius Fagiolo
Secretaris

DICASTERO
PER GLI ISTITUTI DI VITA CONSACRATA
E LE SOCIETÀ DI VITA APOSTOLICA

Prot. n. T 34-¹/2023

DECRETO

Il Dicastero per gli Istituti di Vita Consacrata e Società di Vita Apostolica,
dopo aver attentamente esaminato la richiesta di approvazione delle modifiche
alle *Constitutiones Monialium Ordinis Cisterciensis Strictioris Observantiae* e alle
Constitutiones Monachorum Ordinis Cisterciensis Strictioris Observantiae, con
questo decreto:

APPROVA

LE MODIFICHE ALLE COSTITUZIONI

in accordo con il testo contenente le sole modifiche in lingua latina inviato il 15
gennaio 2024 e conservato in questi archivi.

Nonostante qualsiasi cosa contraria.
Città del Vaticano, 03 aprile 2024.

João Braz de Aviz
Prefetto
Sr. Carmen Ros Nortes, NSC
Sottosegretario

**DICASTERIE
VOOR INSTITUTEN VAN GEWIJD LEVEN
EN SOCIËTEITEN VAN APOSTOLISCH LEVEN**

Prot. nr. T 34-1/2023

DECREET

Het Dicasterium voor Instituten van Gewijd Leven en Sociëteiten van Apostolisch Leven, hecht, na zorgvuldige overweging van het verzoek om goedkeuring van de wijzigingen in de *Constitutiones Monialum Ordinis Cisterciensis Stricteris Observantiae* en in de *Constitutiones Monachorum Ordinis Cisterciensis Stricteris Observantiae*, door middel van dit besluit,

**GOEDKEURING AAN
DE WIJZIGINGEN VAN DE CONSTITUTIES**

overeenkomstig de tekst die enkel de aanpassingen in het Latijn bevat die op 15 januari 2024 is verzonden en in deze archieven wordt bewaard.

Ongeacht alles wat hiermee in strijd is.

João Braz de Aviz
Prefect

Zr. Carmen Ros Nortes, NSC
Vaticaanstad, 03 april 2024.
Ondersecretaris

VOORWOORD

Hierbij wordt u de Nederlandse vertaling aangeboden van de nieuwe Constituties van Pinksteren 1990. Beide verdienen een voorwoord: niet alleen de Constituties, ook de vertaling.

Er is hard aan de Constituties gewerkt, er is hard aan de vertaling gewerkt en het resultaat is opmerkelijk: waard dat men de vlag er voor uitsteekt.

En dat moeten wij doen, want die de Constituties uitvaardigden, het Generaal Kapittel en de Congregatie voor de Instituten van Godgewijd Leven, zij kunnen niet vieren!

Met enige overdrijving zou ik nu de evangelist Lucas kunnen citeren: reeds velen hebben een voorwoord op de nieuwe Constituties geschreven.

Men heeft al onderlijnd dat dit een moment is van dankbaarheid. Dat in deze Constituties de monniken en monialen, die de bekering van het hart zoeken, zich samen vinden in een toekomstvisie (voorwoord van de Spaanse editie).

Dom Bernard Johnson heeft in de Engelse editie de Constituties geplaatst in de geschiedenis en zo aangegeven dat dit een historisch moment is, een schakel in de spirituele geschiedenis, een keten in de levende traditie.

Belangrijk voor nu. Dit 'nu' is geen horlogetijd én het is niet het eeuwigdurende nu, het altijd waarblijvende nu van 'hodie si vocem ejus audieritis'.

De meer dan twintig jaren dat er aan gewerkt werd en het college dat er aan werkte, zijn een garantie dat ze niet van een modieuze kortademigheid zijn, en het feit

dat dit sinds 1892 de tweede, of als u wilt met die van 1892 erbij de derde editie is, maakt duidelijk dat we er niet de bestendigheid van de Regel aan mogen toedenken.

En dan laten we de vele bepalingen buiten beschouwing die tussen 1098 en 1892 op niveau van de Orde of van een observantie, ten aanzien van de beleving van de Regel werden vastgesteld.

Zo kom ik aan het punt dat naast de andere voorwaarden hier een plaats mag krijgen: de verhouding tussen Regel en Constituties.

Een constitutie, de Constituties, wat zijn ze, wat zijn ze nu?

Hoe staan ze tot de Regel? Dat is het punt dat ik aanvullend op wat reeds door anderen gezegd is, u als voorwoord mee wil geven bij de aanbieding van deze Constituties in de ons dierbare taal.

In het voorwoord van de Franse editie wordt vermeld dat het Generaal Kapittel in 1969 verklaarde dat de Regel van Sint-Benedictus en de *Carta Caritatis* de eerste en fundamentele wetgeving van de Orde is. Maar dat steeds in ieder tijdperk aan de Regel gebruiken of reglementen toegevoegd moesten worden om de dagelijkse praktijk te registreren en te reguleren.

Constituties staan altijd in relatie met de Regel en hebben steeds iets met de praktijk van andere situaties en tijdperken te doen.

Op een gegeven ogenblik kregen ze een kerkrechtelijke status. Ze werden door de Heilige Stoel gewenst en bevestigd en konden alleen met zijn toestemming veranderd worden.

Beter dan de Regel waren ze kerkrechtelijk hanteerbaar.

Constituties zijn een aanvulling, een uitwerking, een toepassing in de praktijk van de in de Regel gegeven voorschriften of beginselen, maar ze zijn ook aanpassing en vervanging.

Van de laatste hoofdstukken van de Regel van Sint-Benedictus zegt men dat ze geïnspireerd zijn door het gedachtengoed van Sint-Augustinus. Men zou van hen ook kunnen zeggen dat zij de organisch in de Regel opgenomen eerste Constituties zijn, in de zin van aanvulling op de Regel, uitdieping van Benedictus' grondgedachten.

En sindsdien bleven er naast de Regel Constituties verschijnen.

Als men de Constituties op zich grote waarde zou willen geven, dan zou de Regel toch alleen al nodig zijn wegens zijn waarschuwing voor kwade ijver en voor zijn zo nadrukkelijke en veelvuldige waarschuwingen voor eigen wil.

Tussen voorschrift en eigen wil is een verbond mogelijk en de Regel maakt daar zeer attent op.

Maar de Regel is méér. Zeker is hij (ook) een verzameling van voorschriften maar die komen juist in de loop der geschiedenis in aanmerking om aangepast of vervangen te worden. Hij is van de andere kant zeker niet een verzameling van theologische verhandelingen over het monnikschap en het monastiek leven.

De Regel - en dat is het geheim van zijn bestendigheid en vitaliteit - laat in concrete situaties, in concrete personen en groepen, zien hoe de monnik, het monastiek leven zijn moet; wat de diepste, bestendige

lagen zijn van dat leven; wat aangekleed moet worden in iedere situatie.

De Regel zegt dit niet als een verhandeling, niet uitsluitend door voorschriften, maar uitbeeldend in het concrete leven.

Men vindt de drijfveren en de deugden terug in de beschrijvingen van de abt, de officianten, in de teksten over de vastentijd, het noviciaat en de ambachtslieden.

Dat beeldende van de Regel, dat in beeld doordringen tot in de diepste kern, dat is de kracht van de Regel. De Regel staat niet alleen temporeel, maar ook in zijn vorm en in zijn weergave van de spiritualiteit, veel dichterbij de apophtegmata en - natuurlijk - ook bij de vorm van de prediking van het Evangelie, dan welke constituties dan ook. Ook dan de huidige, die wel in een aantal zeer belangrijke hoofdstukken beschrijvend, theologiserend, iets over het levenssap van de Regel trachten te zeggen.

Levenssap, ja, Cîteaux was geen van de wortel afgesneden tak. De Regel bleef voor Cîteaux de wortel, de bindende inspiratiebron. Vanuit de wortel, de wortel gegrond in de Schrift, kwam dit levenssap in de jonge stam. De Regel bleef de wortel, de Orde werd de stam, de Constituties zijn dan de van tijd tot tijd bijgesnoeide kruin, en als u wilt, de Statuten zijn de bladeren.

Nergens is de weg voor het levenssap verbroken, want dit is de weg van de Heilige Geest. Naast bestendige wortel en stam functioneren de onbestendige Constituties, om het oude erfgoed over de drempel van iedere nieuwe tijd heen te tillen.

Ze zijn voor het nu en de toekomst. Daarom de vreugde om de nieuwe Constituties, daarom het terugwijzen naar de Regel.

Daarom had het Generaal Kapittel als eerste inspiratie de Constituties de naam van Declaraties over de Regel mee willen geven. Daarom onze aansporing om naast de grote aandacht voor deze Constituties niet minder aandacht aan de heilige Regel te gaan geven; onze eerste, fundamentele wetgeving - ons vitaal, beeldend, spiritueel fundament - de wortel waaruit alle sap voortkomt.

Dan zal het verschijnen van de nieuwe Constituties buitengewoon vruchtbaar zijn.

Ook de vertaling op die Constituties van Pinksteren 1990 verdient een voorwoord. Werd er aan de Constituties meer dan twintig jaar gewerkt, ook het werk van de vertaling strekte zich over enige jaren uit. Velen hebben er aan meegewerkt, de vertaling heeft vele stadia gekend.

Men spreekt van taalgevoel en taalgevoeligheid en ieder taalgebied heeft zijn Noorden en zijn Zuiden.

De arbeid van de vertaling was een werk van grote vlijt, gevoeligheid en samenwerking. Met grote dankbaarheid aan de vertalers en met veel vertrouwen in zijn vruchtbaarheid wordt dit werk aangeboden.

Moge in onze Orde van Cîteaux het sap doorstromen van wortel tot kruin en bladeren. Dan zal onze Orde niet zijn de Orde van de reglementen, noch van de Constituties, maar de Orde van Cîteaux volgens de Regel van Sint-Benedictus.

fr. Amandus Prick
Pasen 1992

aanvulling door D. Bernardus

AFKORTINGEN

- AG *Ad Gentes: Decreet over de Missieactiviteit van de Kerk, Vaticanum II.*
- C. *Constituties van de Cisterciënzerorde van de Strikte Observantie, Rome, 2024.*
- can. Canon uit *CIC*.
- CC *Carta Caritatis, in Cîteaux: Documents primitifs, Cîteaux - Commentarii cistercienses, 1988.*
- CC Prol. Proloog uit de *Carta Caritatis*.
- CIC *Codex Iuris Canonici: Wetboek van Canoniek Recht, Rome, 1983.*
- CO *Cor Orans Instructie voor de toepassing van de Apostolische Constitutie “Vultum Dei Quaerere” over het vrouwelijke contemplatieve leven, Rome, 2018*
- DV *Dei Verbum: Dogmatische Constitutie over de Goddelijke Openbaring, Vaticanum II.*
- EP *Exordium Parvum, in Cîteaux: Documents primitifs, Cîteaux - Commentarii cistercienses, 1988.*
- GS *Gaudium et Spes: Pastorale Constitutie over de Kerk in de wereld van deze tijd, Vaticanum II.*

- IGLH *Institutio Generalis de Liturgia Horarum: Algemene Inleiding op de Liturgische Tijd.*
- LG *Lumen Gentium: Dogmatische Constitutie over de Kerk, Vaticanum II.*
- PC *Perfectae Caritatis: Decreet over de aanpassing en de vernieuwing van het religieuze leven, Vaticanum II.*
- RB *Sint-Benedictus' Regel voor Monniken, Sint-Willibrordsabdij - Slangenburger, 1983.*
- RB
Prol. Proloog uit *Sint-Benedictus' Regel voor Monniken.*
- SC *Sacrosanctum Concilium: Constitutie over de heilige liturgie, Vaticanum II.*
- ST Statuut bij deze *Constituties*, Rome, 2024.
- VS *Venite Seorsum: Instructie over het contemplatieve leven en over het slot van de monialen, 1969.*

Inleiding

1

Het 'Nieuwe Klooster' van Cîteaux in 1098 gesticht door de heilige abten Robertus van Molesme, Albericus en Stephanus Harding bracht een nieuwe eigen vorm binnen de benedictijnse traditie. Cîteaux - Moeder van ons allen - werd de bakermat van de Cisterciënzerorde. Voor monialen richtte rond 1125 de heilige Stephanus het klooster Tart op. Als eigen dochterhuis van Cîteaux werd het toevertrouwd aan de pastorale zorg van haar abt. Het *Exordium Parvum* en de *Carta Caritatis* verwoordden de roeping van de stichters en hun zending, die ze van God ontvangen hadden. Een zending die door de Kerk bekrachtigd werd, zowel in hun tijd als in de onze. Onder impuls van Sint-Bernardus van Clairvaux en anderen breidde deze hervorming zich uit, zodat monniken en monialen die de cisterciënzerweg volgden, hun kloosters wisten te vestigen tot buiten de grenzen van West-Europa. Vanaf het begin werden er lekenbroeders en lekenzusters in de Orde opgenomen. Zo kwam door het leven en de inspanning van talloze broeders en zusters een betrouwbaar geestelijk erfgoed tot stand, dat zijn uitdrukking vond in geschriften en gezang, in architectuur en kunst, alsook in het bekwaam beheer van hun domeinen.

2

Veel hebben de monniken en monialen van de Orde te danken aan de beweging van de zogenaamde 'Étroite Observance'. In een verwarde tijd heeft deze beweging krachtig enkele aspecten van het cisterciënzererfgoed verdedigd; door de inspanningen van abt de Rancé en

de ondernemingsgeest van Dom Augustinus de Lestrage konden deze worden doorgegeven aan volgende generaties. In 1892 hebben drie congregaties, voortgesproten uit La Valsainte, zich verenigd tot één autonome Orde, de Orde der Hervormde Cisterciënzers van Onze-Lieve-Vrouw van La Trappe, nu genoemd de Cisterciënzerorde van de Strikte Observantie.

3

Het verlangen naar waarachtig monastiek leven is de eeuwen door op velerlei wijzen werkzaam gebleven. Ook nu nog blijft het de monniken en monialen van de Orde bezielen met toeleeg te streven naar levensvernieuwing. Gehoor gevend aan de richtlijnen van het Tweede Vaticaans Concilie leggen zij zich er op toe te komen tot een dieper verstaan van hun oorspronkelijke inspiratie en tegelijk te groeien in overgave aan Gods werking vandaag. Het Generaal Kapittel van 1969 heeft in twee documenten - de *Verklaring over het Cisterciënzerleven* en het *Statuut 'Eenheid en Pluralisme'* - opnieuw bevestigd dat de Orde gehecht blijft aan de Regel van Sint-Benedictus, die voor haar de overgeleverde interpretatie van het Evangelie is; het heeft richtlijnen aangegeven en wegen geopend om de Regel trouw te beleven in een veranderde wereld. In deze beide documenten immers maakt dit Generaal Kapittel onderscheid tussen enerzijds de zin van de Regel en de fundamentele observanties waaruit de cisterciënzer-*conversatio* bestaat en anderzijds die afzonderlijke punten die volgens plaatselijke omstandigheden wijzigingen kunnen ondergaan.

PC 2,a; RB Prol. 21

4

Van de opgedane ervaring in de voorafgaande jaren van vernieuwing zijn deze Constituties en Statuten de vrucht. Moge deze tekst zich een werkzaam instrument betonen waarvan de Orde zich kan bedienen om te groeien in trouw aan haar charisma, volgens de geest van het Tweede Vaticaans Concilie, en beter in staat te zijn haar eigen taak in Kerk en wereld te vervullen.

DEEL EEN

HET CISTERCIËNZERERFGOED

C. 1 De traditie van de Cisterciënzerorde van de Strikte Observantie

De Cisterciënzerorde van de Strikte Observantie wortelt in die monastieke traditie van evangelisch leven die in de *Regula monasteriorum* van Sint-Benedictus van Nursia haar uitdrukking vindt. Aan deze traditie gaven de stichters van Cîteaux een eigen vorm en de kloosters van de Strikte Observantie hebben bepaalde aspecten daarvan krachtig verdedigd. Drie congregaties van de Strikte Observantie verenigden zich in 1892 tot één Orde, nu genoemd de Cisterciënzerorde van de Strikte Observantie.

can. 578; RB Prol. 21; CC

C. 2 Natuur en doel van de Orde

Deze Orde is een instelling van monastiek leven, geheel gericht op de beschouwing. Daarom wijden de monniken zich aan de goddelijke eredienst onder de Regel van Sint-Benedictus, binnen de muren van het klooster. Zij bewijzen aan de Goddelijke Majesteit een nederig en edel dienstbetoon in eenzaamheid en stilzwijgen, in voortdurend gebed en blijde boetvaardigheid, door een monastieke *conversatio* zoals in deze Constituties omschreven.

LG 43; PC 7; PC 9; RB 4,78

C. 3 De geest van de Orde

1

De cisterciënzer*conversatio* is cenobitisch. De cisterciënzermonniken zoeken God en volgen Christus door te leven onder een Regel en een abdis in een bestendige gemeenschap, school van zusterlijke liefde. Alles is hun gemeenschappelijk want zij zijn één van hart en één van ziel. Elkaars lasten dragend vervullen zij de wet van Christus en door deel te nemen aan zijn lijden hopen zij het Rijk der hemelen binnen te gaan.

C. 13-16; RB 58,7; RB 4,14; RB 1,2; C. 9;
RB 33,6; PC 15; C. 14; RB 72,5; RB Prol. 50

2

Het klooster is een school voor de dienst van de Heer. Christus wordt er gevormd in het hart van de monialen door de liturgie, het onderricht van de abdis en door het samenleven als zusters. Het woord van God vormt het hart van de moniale en richt haar leven zodat zij, luisterend naar de Heilige Geest, kan groeien naar de zuiverheid van hart en de ononderbroken *memoria Dei*.

RB Prol. 45; C. 33.3; C. 58; C. 20

3

De monialen gaan in het voetspoor van hen die in voorbije tijden door God werden geroepen tot de geestelijke strijd in de woestijn. Omdat hun vaderland in de hemel is, houden zij zich verre van een wereldse wijze van handelen. In eenzaamheid en stilte reikhalzen zij naar die innerlijke rust waarin de wijsheid kan ontluiken. Zij verloochenen zichzelf om Christus te volgen.

Met de wapens van de nederigheid en de gehoorzaamheid gaan zij de strijd aan met hun hoogmoed en met de opstandigheid van de zonde. In eenvoud en arbeid zoeken zij deel te krijgen aan de zaligspreking van de armen. In hartelijke gastvrijheid breken zij met hun medepelgrims het brood van vrede en hoop dat zij rijkelijk van Christus ontvangen.

RB Prol. 40; RB 4,20; C. 29,1; C. 24; RB 4,10;
RB Prol. 3; RB 7; RB 5; C. 11; C. 27; C. 26; C. 30

4

Het klooster weerspiegelt het mysterie van de Kerk. Niets wordt er gesteld boven de lof van de heerlijkheid van de Vader. Alles stelt men in het werk om het geheel van het samenleven af te stemmen op de hoogste evangelische wet, zodat de gemeente ten volle kan inspelen op elke genadegave. De monialen leggen zich er op toe mee te leven met het hele Godsvolk en zich aan te sluiten bij zijn actief verlangen naar de eenheid onder alle christenen. Want door de trouw aan hun monastieke levenswijze en door de verborgen apostolische vruchtbaarheid die hun eigen is, dienen zij het volk van God en de hele mensheid.

Iedere kerk van de Orde en iedere moniale is toegewijd aan de heilige Maagd Maria, Moeder en Beeld van de Kerk, in haar geloof, haar liefde en haar volkomen eenheid met Christus.

RB 43,3; PC 2,a; PC 2,c,d; can. 674; C. 31; C. 22; LG 63

5

Heel de ordening van het klooster is erop gericht de monialen innig met Christus te verenigen, want alleen als de moniale met heel de drang van haar hart op de

Heer Jezus betrokken is, kunnen de eigen gaven van de cisterciënzerroeping in haar tot bloei komen. Alleen dan zullen de zusters gelukkig volharden in een eenvoudig, verborgen en arbeidzaam leven als zij volstrekt niets stellen boven Christus, die hen allen samen geleide tot het eeuwig leven.

RB Prol. 50; RB 4,21; RB 5,2; RB 72,11-12

C. 4 De eigen aard van de Orde

1

De communiteiten van de Orde, over heel de wereld verspreid, blijven door een band van liefde hecht met elkaar verenigd. Deze saamhorigheid stelt hen in staat elkaar te helpen tot een rijker inzicht te komen in het gemeenschappelijk erfgoed en dit metterdaad gestalte te geven. In moeilijkheden kunnen zij elkaar ook be-moedigen en steunen.

C. 71-72; CC Pr. 3

2

Deze *communio* krijgt haar juridische vorm in het bestuur van de Orde volgens de *Carta Caritatis*, geïnterpreteerd naar de normen van deze Constituties. Abten en abdisen, vergaderd in het Generaal Kapittel, dragen samen zorg voor alle communiteiten van de Orde, zowel voor het geestelijke als voor het tijdelijke. Van deze pastorale zorg zijn filiatie, visitatie en Generaal Kapittel, vanuit de traditie, de geëigende structuren. Daarnaast groeiden er nieuwe organen van dialoog, samenwerking en onderling dienstbetoon, die de *communio* van de hele Orde bevorderen en de opzet

van de stichters daadwerkelijk aanpassen aan de eigentijdse omstandigheden.

C. 71; C. 73-79; CC; C. 80-81

3

Eén liefde, één Regel en een gelijke levenswijze kenmerken volgens de *Carta Caritatis* de cisterciënzers van de Strikte Observantie. Het komt iedere gemeenschap toe, in dialoog met andere, vanuit de eigen situatie wegen te banen om het erfgoed van de Orde op een levensvatbare wijze gestalte te geven in de eigen cultuur, maar altijd binnen de normen van het Generaal Kapittel.

CC 3

DEEL TWEE

HET HUIS VAN GOD, HET KLOOSTER

C. 5 De plaatselijke communiteit

Samengeroepen door de stem van God, vormen de zusters een monastieke kerk of communiteit. Zij is de basiscel van de Orde.

RB Prol. 19

ST 5.A

a.

Volgens de traditie is de communiteit een rechtens zelfstandige abdij. Om als zodanig erkend te worden, moet zij de voorwaarden vervullen zoals die bepaald zijn in het *Statuut van de Stichtingen* (nr. 15), op zulk een wijze dat het monastieke leven ten volle kan worden beleefd volgens de Regel van Sint-Benedictus, de cisterciënzertraditie en deze Constituties;

b.

Indien deze voorwaarden niet zijn vervuld, maar de communiteit beantwoordt, om rechtens zelfstandig te zijn, aan de criteria bepaald in het *Statuut van de Stichtingen* (nr. 15), dan is zij, naargelang het geval, priorij major of priorij simplex. De priorij simplex behoudt wat perso-

nen en tijdelijke goederen betreft het recht op hulp van het huis dat de stichting ondernam;

c.

Een stichting maakt deel uit van het huis dat de stichting onderneemt en is niet rechtens zelfstandig. Haar overste blijft de overste van het stichtend huis. De voorwaarden om rechtens zelfstandig te worden, als ook de overgang van priorij simplex tot de rang van priorij major of van priorij major tot de rang van abdijs zijn bepaald in *het Statuut van de Stichtingen* (nr. 15).

ST 5.B

Tenzij anders wordt bepaald, geldt wat hieronder over de plaatselijke gemeenschap wordt gezegd, met gelijk recht voor een abdijs, een priorij major, een priorij simplex en een stichting.

C. 6 Samenstelling van de gemeenschap

De cisterciënzergemeenschap bestaat uit zusters die er professie hebben afgelegd, novicen en anderen die er om reden van een proeftijd zijn opgenomen en oblaten.

ST 6.A

Bij bovengenoemde geprofesten behoren ook:

- a. de lekezusters die vóór het *Decreet van Eenmaking* van 1965 geloften aflegden;
- b. de buitenzusters.

ST 6.B

De oblaken nemen deel aan het leven van de communiteit volgens de normen van het *Statuut van de Oblaten*, uitgevaardigd door het Generaal Kapittel, en volgens de plaatselijke gebruiken.

ST 6.C

Zusters die uit andere kloosters van de Orde komen en voor langere tijd blijven, nemen deel aan het leven van de communiteit, behalve wat het conventueel kapittel betreft.

ST 6.D

Iedere communiteit kan voor de burgerlijke wet van haar land met bedachtzaamheid haar en haar samenstelling bepalen.

Hoofdstuk 1

DE CISTERCIËNZERCONVERSATIO

C. 7 De reguliere observantie

De *conversatio* in de Cisterciënzerorde van de Strikte Observantie is een leven van algehele toewijding aan God. Haar eigen vorm is zusterlijke eenheid, eenzaamheid en stilte, gebed en werk en een bepaalde levensdiscipline. Zo is zij in een verborgen apostolische

vruchtbaarheid groeikracht binnen het Mystiek Lichaam van Christus.

PC 7

C. 8 De monialenwijding

Door de monastieke professie (cf. can. 654) wordt de zuster aan God toegewijd en maakt zij deel uit van de monastieke communiteit die haar opneemt. Tegelijk wordt de toewijding, die zij bij haar doopsel en vormsel ontving, bekrachtigd en vernieuwd. De zuster verbindt zich tot waarachtige bekering in trouwe stabiliteit en blijde gehoorzaamheid tot de dood.

PC 1; PC 5; can. 607,1; can. 654; RB 58,17-18

C. 9 Stabiliteit in het klooster

Door de gelofte van stabiliteit in haar gemeenschap verbindt de zuster zich ertoe om daar de werktuigen van het geestelijk ambacht met standvastigheid te hanteren. Zij vertrouwt op Gods Voorzienigheid die haar naar deze plaats geroepen en met deze zusters verbonden heeft.

C. 56.1; RB 58,17; RB 4,78

C. 10 Conversatio morum

Door de gelofte van monastiek levensgedrag verbindt de zuster zich tot de cisterciënzer *conversatio*: in eenvoud van hart zoekt zij God, onder geleide van het

Evangelie. Niets behoudt zij voor zichzelf - zij die zelfs niet meer kan beschikken over haar eigen lichaam - en zij verzaakt voortaan aan het vermogen nog goederen te verwerven of te bezitten. Omwille van het Rijk der hemelen belooft zij volkomen onthouding in het celibaat.

C. 56.1; RB 58,17; RB Prol. 21; RB 58,25;
can. 600; can. 668, 4-5; PC 12-13; can. 599

C. 11 Gehoorzaamheid

Door de gelofte van gehoorzaamheid belooft de zuster die leven wil onder een Regel en een abdis, alles te volbrengen wat haar wettige oversten haar volgens deze Constituties opdragen. In dit verzaken aan de eigenwil volgt zij het voorbeeld van Christus na, die gehoorzaam was tot de dood en treedt zij de leerschool binnen van de dienst des Heren.

C. 56.1; RB 5,1-19; RB 58,17; can. 601;
PC 14; RB 1,2; RB 7,31-34; RB Prol. 45

C. 12 Het monastieke kled

De witte kovel is het karakteristieke cisterciënzerkled. Gegeven op de dag van de plechtige professie is hij het symbool van de toewijding van de moniale en teken van eenheid in heel de Orde.

PC 17; can. 669,1; RB 55. 58,26

ST 12.A

De kleding, die volgens de traditie verder nog bestaat uit een wit habijt, zwart scapulier en leren gordel, kan plaatselijk worden aangepast.

ST 12.B

Tijdelijk geprofesten en novicen dragen een mantel in plaats van de kovel. Het scapulier van de novicen echter is wit.

C. 13 Het cenobitisch leven

1

De moniale leeft in gemeenschap in haar eigen klooster. Hierin bestaat de wet van het leven in gemeenschap: eenheid van geest in de liefde Gods, een band van vrede tussen alle zusters in onderlinge en volhardende liefde, *communio* in het delen van alle goederen.

RB 72,3-8; PC 15; can. 602; C. 3

ST 13.1.A

De gemeenschappelijke maaltijd is teken van eensgezindheid onder de zusters en versterkt haar. Daarom zullen allen samen aan tafel gaan, tenzij men om een goede reden verhinderd is.

RB 43,13-17

ST 13.1.B

Als er cellen zijn, wordt het gebruik ervan - volgens plaatselijke gewoonte - geregeld door de

abdis. In dit geval zullen ze zo zijn dat ze de *lectio* en het gebed van de zusters bevorderen en de eigen waarde van de persoon eerbiedigen; aan het gemeenschapsleven mogen ze echter geen afbreuk doen en hun inrichting zal bescheiden blijven en getuigen van de cisterciënzereenvoud. De abdis heeft toegang tot de cellen.

2

Met het grootste geduld zullen de zusters elkaars zwakheden verdragen en in deemoed zal de een de ander dienen. Door gebed en andere passende middelen ondersteunen zij zwakke, wankele en zieke zusters. Met liefdevolle toewijding omringen zij zieken, bejaarden en stervenden.

RB 72,4-5; RB 27,4; RB 36-37

ST 13.2.A

Met de grootste zorg zal de abdis erover waken dat zieken en bejaarden met ijver en liefde worden gediend, als gold het Christus zelf. Zo mogelijk wordt de ziekenzalving toegediend te midden van de zusters.

3

De moniale kan het klooster niet verlaten zonder verlof van de abdis. Gaat het echter om een langere afwezigheid uit het klooster, dan kan de abdis dit toestaan na raadpleging van de Pater Immediatus en met toestemming van haar raad en om een gegronde reden, maar niet langer dan één jaar, tenzij om redenen van gezondheid of studie en, in uitzonderlijke gevallen, om een kluizenaarsleven te leiden. (GK 2022/2, stemming 85).

RB 58,15; RB 66,7; RB 67,7; C. 29,4; can. 665,1 ; can. 667

ST 13.3.A

Na haar raad gehoord te hebben, (...) kan de abdis een zuster toestemming verlenen een kluizenaarsleven te leiden. De kluizenares blijft onder het gezag van de abdis. Als de kluizenares niet op het terrein van het klooster verblijft, is de toestemming van de raad nodig en eveneens van de Ordinarius van de plaats waar zij zal verblijven. In dit geval zal er alleen toestemming gegeven worden na een grondig onderzoek en nadat er geverifieerd is dat er geen duidelijke intentie is om zich terug te trekken uit het communiteitsleven of om de zuster uit het klooster te verwijderen.

(GK 2022/2; stemming 87; de laatste zin, "In dit geval ... uit het klooster te verwijderen." werd vereist door de Heilige Stoel).

RB 1,3-5; ST 38.C.d

C. 14 Eenheid en verscheidenheid in de gemeenschap

1

De gemeenschap vormt één lichaam in Christus. Maar aan ieder afzonderlijk worden geestelijke gaven verleend naar Gods veelsoortige genade. Door deze gaven met elkaar te delen, werken de zusters in hoge mate mee aan de opbouw van de gemeenschap.

C. 3; RB 40,1; can. 208

2

Tot het wezen van de cisterciënzer*conversatio* behoort het evenwicht tussen Werk Gods, gebed, *lectio divina* en handenarbeid. Dit wordt gerealiseerd naar ieders aard, vorming en leeftijd. De abdis zal dus alles met onderscheiding en met mate zo regelen dat elke zuster kan groeien in de cisterciënzerroeping.

RB 48,1; RB 2,32

C. 15 De verzoening met God en met de zusters

1

Het behoud van eenheid onder de zusters is afhankelijk van een wederzijds oprecht streven naar verzoening. Om de doornen van tweedracht uit de communiteit te verwijderen, blijve men niet met zijn misnoegdheid bezig maar verzoene men zich zo spoedig mogelijk met wie men onenigheid heeft.

RB 13,12-13; RB 4,22-23; RB 4,73; RB 71,6-8

ST 15.1.A

In de geest van het Evangelie bewijzen de zusters elkaar de dienst van nederige en bescheiden terechtwijzing. De vormen die daar-toe het meest geschikt zijn, kan de communiteit zelf bepalen.

Mt 18,15-17

2

Dagelijks zullen de zusters hun zonden in gebed aan God belijden en veelvuldig het sacrament der verzoening ontvangen. De abdis zorgt voor vrije en gemakkelijke biechtgelegenheid.

ST 15.2.A

Bij gelegenheid kan de abdis zorgen voor een gemeenschappelijke boeteviering.

C. 16 De actieve deelname van de zusters

1

De zusters hebben zowel het recht als de plicht ten volle deel te nemen aan het gemeenschapsleven; uiteraard zal deze deelname zich op verschillende wijzen uiten.

RB 3,1-3; can. 633,1-2

2

Alle zusters zijn immers geroepen tot onderlinge bezorgdheid, samenwerking en gehoorzaamheid. De geestelijke diepgang van de communiteit zal hun dus ter harte gaan, in het besef dat de goede ijver van één allen ten goede komt, terwijl de slechte ijver - vrucht van verbittering - allen schaadt.

RB 71,1-4; RB 72,1-7; can. 602

3

De abdis leidt de zusters in eerbied voor de menselijke persoon, die geschapen is naar het beeld van God. Hun vrijwillige gehoorzaamheid bevordert zij en met onderscheid moedigt zij hun praktische en verstandelijke gaven aan. Zo zal zij de zusters, bij het aanvaarden van opdrachten en het nemen van initiatieven, tot samenwerking brengen in actieve en verantwoor-

delijke gehoorzaamheid, zonder nochtans afbreuk te doen aan haar bevoegdheid om te beslissen en voor te schrijven wat er moet gebeuren.

can. 618; RB 64,7-15; PC 14; RB 3,2

4

Abdis en verantwoordelijken zullen de zusters op de hoogte houden van alles wat iedereen aanbelangt. Voor hun wensen en suggesties staan zij graag open.

RB 3,1-3; can. 633,1-2

C. 17 Het liturgisch leven

1

Heel bijzonder licht de geestelijke gerichtheid van de gemeenschap op in het vieren van de liturgie. De diepste zin van de monastieke roeping en de *communio* onder de zusters ontvangen daar hun vitaliteit. Gods Woord wordt er iedere dag beluisterd, een offer van lof wordt aan God de Vader opgedragen, men neemt deel aan het mysterie van Christus en door de Heilige Geest wordt het werk van heiliging voltrokken.

SC 2.10

ST 17.1.A

De liturgie wordt gevierd volgens de ritus waartoe de gemeenschap behoort. Volgens de eigen geest van elke ritus gebeurt dit in overeenstemming met de cisterciënzertraditie, naar de normen door het Generaal Kapittel goedgekeurd en, waar nodig, door de Heilige Stoel bekrachtigd.

2

De wisselende tijden van de liturgische jaarkring zijn van groot belang om het contemplatief leven van de zusters te voeden en te verrijken. Zij bieden een zeer stevig fundament voor de verkondiging en voor de vorming van de gemeenschap.

SC 102-105

3

De zondag, gewijd aan het mysterie van de Verrijzenis, is een dag van vreugde; men is dan vrij van arbeid. De zusters zorgen ervoor op een bijzondere en intensere wijze samen Eucharistie te vieren en ruimer tijd te besteden aan *lectio divina* en gebed.

SC 106; RB 48,22

C. 18 De viering van de Eucharistie

De Eucharistie is bron en hoogtepunt van heel het christelijk bestaan en van de *communio* in Christus onder de zusters. Daarom wordt zij dagelijks door heel de gemeenschap gevierd. Want door de deelname aan het paasmysterie van de Heer worden de zusters hechter met elkaar en met heel de Kerk verbonden.

SC 10; PC 6; can. 663,2; SC 48

C. 19 Het Werk Gods

1

Niets mag boven het Werk Gods gesteld worden. In de viering van het getijdengebed vervult de communiteit, in eenheid met de Kerk, de priesterlijke dienst van Christus: een offer van lof aan God en voorspraak voor het heil van heel de wereld.

RB 43,3; SC 83-85; can. 663,3; can. 1173

ST 19.1.A

Als heiliging van de dag wordt het Werk Gods gevierd op de uren die door de cisterciënzertraditie of door het plaatselijk gebruik zijn vastgesteld.

RB 16,1-5; SC 88-89; can. 1175

2

De liturgie der getijden is een leerschool in het ononderbroken gebed en een uitnemend bestanddeel van de monastieke *conversatio*. Het is de taak van de abdis de ijver voor het Werk Gods bij de zusters te bevorderen.

can. 619

ST 19.2.A

De stijl van de viering zal het stempel dragen van de communiteit en zo de zusters uitnodigen tot volledige deelname.

SC 19

ST 19.2.B

In bijzondere gevallen kan de abdis regelen in welke mate een bepaalde moniale deelneemt aan de liturgie der getijden in het koor, maar niet zonder zorgvuldig overleg met de zuster zelf

en rekening houdend met de noden van de
gemeenschap.

C. 14.2

ST 19.2.C

In uitzonderlijke gevallen kan Vader Generaal
met toestemming van zijn raad een gemeenschap
dispenseren van één of twee Kleine Uren.

ST 84.1.C.f

3

Een zuster die niet aanwezig is bij het koorgebed, moet
de getijden voor zichzelf bidden volgens de aanwijzing
van de abdis

RB 50,3-4; SC 95

C. 20 Memoria Dei

In een ononderbroken *memoria Dei* dragen de zusters
het Werk Gods mee, de hele dag door. De abdis zal er
dan ook over waken dat ieder ruimschoots de tijd heeft
om zich te wijden aan *lectio* en gebed. Allen zorgen voor
een sfeer van stilte en rust in en om het klooster.

RB 4,56; RB 7,10-11; can. 663,1

ST 20.A

Elk jaar houden alle zusters minstens zes dagen
retraite.

can. 663,5

C. 21 Lectio divina

Een trouwe toeleg op *lectio divina* voedt ten zeerste het geloof van de zusters in God. Deze uitnemende monastieke praktijk, waarin het Woord Gods wordt beluisterd en herkauwd, is bron van gebed en leerschool in de beschouwing. De moniale spreekt er van hart tot hart met haar God. De zusters zullen dan ook elke dag de nodige tijd besteden aan deze *lectio*.

RB 4,55; RB 48,1; DV 25; PC 6; can. 663,3

ST 21.A

Lectio divina die gezamenlijk gebeurt, wordt door de traditie bijzonder gewaardeerd; deze praktijk wordt vooral in de veertigdagentijd aanbevolen.

ST 21.B

Het *scriptorium* is de traditionele plaats voor de *lectio divina*.

C. 22 Intentio cordis

Met een vermorzeld hart en een intens verlangen zal de moniale zich vaak aan het gebed wijden. Hoewel zij op aarde leeft, is zij innerlijk gericht op het hemelse en verlangt zij met heel het hunkeren van de Geest naar het eeuwig leven. De heilige Maagd Maria, ten-hemelopgenomen, leven, vreugde en hoop voor alle pelgrims op aarde, wijkt nooit uit haar hart.

RB 20,3; RB 52,4; RB 4,46.56; C. 3,4

ST 22.A

De beschikbare tijd voor de dagelijkse *lectio* en het dagelijks stil gebed van de zusters moet de nodige aandacht krijgen van de abdis.

C. 23 De Nachtwake

Volgens de traditie van de Orde zijn de uren vóór zonsopgang bijzonder geschikt om aan God te worden toegewijd in een waakzaam verbeiden van de komst van Christus. Dit verbeiden krijgt gestalte in de viering van de Nachtwake, het stil gebed en de meditatie.

RB 8; IGLH 72

ST 23.A

Het uur van opstaan wordt zo geregeld dat de Nachtwake het karakter van nachtelijk gebed behoudt.

RB 16,4-5; SC 89 c

C. 24 Zwijgzaamheid

De zwijgzaamheid wordt gerekend tot de voorname monastieke waarden van de Orde. Zij beveiligd de eenzaamheid van de moniale in de communiteit. Zij bevordert de *memoria Dei* en de *communio* onder de zusters, opent het hart voor de ingevingen van de Heilige Geest en leidt naar de *intentio cordis* en het eenzaam gebed voor Gods aanschijn. Omdat de stilte hoedster is én van het spreken én van de gedachten, zullen de zusters er zich te allen tijde, maar vooral gedurende de nacht, op toeleggen.

RB 6; RB 7,56-61; PC 7; RB 42

ST 24.A

Volgens de traditie van de Orde wordt het stilzwijgen vooral in acht genomen in de reguliere plaatsen: de kerk, de panden, de refter en het *scriptorium*. Recreatie is in de gemeenschappen van de Orde niet gebruikelijk.

ST 24.B

Andere normen om met elkaar te spreken, vooral in het kapittel en in de cellen, worden door iedere gemeenschap opgesteld en tijdens de reguliere visitatie getoetst.

C. 25 Monastieke ascese

De innerlijke rust die in de stilte gedijt, is ook een vrucht van zuiverheid en eenvoud van hart. Daarom zal de moniale in een geest van blijde boetvaardigheid graag de middelen aanwenden die hiertoe binnen de Orde gebruikelijk zijn: arbeid, verborgen leven, vrijwillige armoede, evenals nachtwaken en vasten.

PC 7; C. 2

C. 26 De arbeid

Arbeid, vooral handenaarbeid, biedt de monialen gelegenheid tot deelname aan het goddelijk werk van schepping en verlossing en stelt hen in staat in de

voetstappen van Christus Jezus te treden. Daarom geniet de arbeid binnen de cisterciënzertraditie steeds een bijzondere achting. Door dit hard en heilzaam werken voorzien de monialen in hun eigen levensonderhoud en in dat van anderen, vooral van armen. Het is ook een teken van solidariteit met allen die werken om den brode. Daarenboven biedt de arbeid gelegenheid tot vruchtbare ascese, begunstigt de ontwikkeling en de rijping van de persoon en bevordert de gezondheid naar lichaam en geest. Tenslotte draagt hij niet weinig bij tot de saamhorigheid van heel de gemeenschap.

RB 48; EP 15,8-9

ST 26.A

De duur van het werk wordt bepaald door de eisen van het monastiek leven en de plaatselijke noden. De zusters zullen minstens vier uur en normaal niet meer dan zes uur per dag werken.

C. 27 Eenvoud

De Vaders van Cîteaux zochten in alle eenvoud om te gaan met de eenvoudige God. Naar hun voorbeeld zal de levensstijl van de zusters eenvoudig zijn en sober. Alles in het huis van God zal in dienst van die levenswijze, zonder enige overdaad, worden ingericht zodat de eenvoud zelf voor allen een leerschool is. Deze eenvoud zal duidelijk uitkomen in de behuizing en het huisraad, in voeding en kleding, alsook in de viering van de liturgie.

ST 27.A

Het klooster zal een bekoorlijke eenvoud uitstralen. De zusters dragen er zorg voor de omgeving goed te onderhouden en de rijkdommen van de natuur verantwoord te beheren.

C. 28 Het vasten

Het monastieke vasten is uitdrukking van de nederigheid van het schepsel tegenover God. Het wekt in het hart van de moniale het verlangen dat uit de Geest is en laat haar tevens deelnemen aan Christus' medelijden met de hongerige menigte. De zuster onderhouden de veertigdaagse vasten en de paasvasten, maar ook de andere vastentijden, overeenkomstig de gebruiken van de Orde en de beschikkingen van de abdis.

RB 4,13; RB 41; RB 49; can. 1249-1253

ST 28.A

Op Aswoensdag en Goede Vrijdag stellen de zusters zich bij het middagmaal tevreden met water en brood of iets gelijkaardigs.

ST 28.B

Volgens de traditie onthouden de zusters zich te allen tijde van het eten van vlees, gevallen van noodzaak uitgezonderd.

RB 39,11

ST 28.C

Als een zuster, door Gods genade gedreven, zich intenser op het vasten wil toeleggen, zal zij dat voorleggen aan haar abdis.

RB 49,8-10

C. 29 De afzondering van de wereld: monastiek slot (GK 2022/2, 91)

1

Wie niets boven de liefde van Christus stellen, houden zich verre van een wereldse wijze van handelen. Dat vereist volgens de monastieke traditie een zekere mate van fysieke afzondering. Daarom moet het klooster zo worden gebouwd dat het de rust en de eenzaamheid van de bewoners veilig stelt.

RB 4,20-21; EP 15; EP 17,4;
can. 607,3; can. 667,1-2; RB 66,6-7

2

De gebouwen waar de monialen leven en werken, blijven uitsluitend aan hen voorbehouden. Wel is de kerk toegankelijk voor de gelovigen, vooral bij de openbare viering van de goddelijke eredienst. Het komt de abdis toe, met toestemming van haar raad, het terrein af te bakenen dat tot het strikte slot behoort. De abdis komt het toe, in overeenstemming met de normen van het algemene recht, om een gegronde reden buitenstaanders daar binnen te laten en monialen buiten te laten gaan. Bij het gebruik van sociale communicatiemedia gaat men met het nodige onderscheid te werk en het gebruik kan alleen dan worden

toegestaan als zorgvuldig de eigen aard van het contemplatieve leven wordt veilig gesteld. In de discipline van de afzondering van de wereld krijgen de monialen een gedegen vorming. De verantwoordelijkheid voor de toepassing van deze principes berust niet bij de abdis alleen, maar bij alle zusters. *(GK 2022/2, stemming 94, met toevoeging van de zinsnede “in overeenstemming met de normen van het algemene recht” naar aanleiding van de opmerkingen van de Heilige Stoel)*

can. 667,3; ST 38.B.c; C. 13.3; VS; RB 53,23-24; can. 666

C. 30 De gastvrijheid

Afhankelijk van omstandigheden van plaats en tijd zal elk klooster de traditie levend houden gasten en behoeftigen als Christus te ontvangen. Met eerbied en hartelijkheid onthalen de zusters hen die door Gods Voorzienigheid naar het klooster worden geleid, zonder dat deze dienst inbreuk maakt op de monastieke sfeer.

RB 53; EP 15,9

ST 30.A

Gasten die in het klooster hun gebedsleven zoeken te verdiepen, mogen rekenen op de hulp van de gemeenschap.

ST 30.B

Volgens Gods plan zijn de kloosters heilige plaatsen, niet alleen voor geloofsgenoten maar voor alle mensen van goede wil.

LG 46; RB 4,8

ST 30.C

De gemeenschap zelf kan regelen op welke wijze de gasten deelnemen aan het Werk Gods.

ST 30.D

Familieleden van de zusters worden met alle hartelijkheid ontvangen, maar wel op een wijze die past bij de monastieke roeping.

C. 30 bis Veiligheid voor minderjarigen en kwetsbare volwassenen

Elke gemeenschap en elk lid van de Orde, aandacht hebbend voor het respect en de waardigheid van elke persoon, in het bijzonder minderjarigen en kwetsbare personen, is waakzaam in het voorkomen van alle vormen van machtsmisbruik, gewetensmisbruik en seksueel grensoverschrijdend gedrag.

ST 30 bis.A

Er wordt een protocol voor de gemeenschap opgesteld met de verschillende kerkelijke instanties. De gemeenschap krijgt training over dit onderwerp.

ST 30 bis.B

Het protocol en de toepassing ervan worden geëvalueerd tijdens de reguliere visitatie.

(GK 2022/2, stemming 123)

C. 31 Het apostolaat van de monialen

De trouw aan het monastiek leven is ten nauwste verbonden met de ijver voor het Rijk Gods en het heil van heel de mensheid. De monialen dragen deze apostolische zorg in het hart. Juist door hun contemplatief leven zelf delen zij in de zending van Christus en van zijn Kerk en zijn zij ingevoegd in de plaatselijke Kerk. Daarom kunnen zij niet opgeroepen worden om in de verschillende pastorale diensten en in andere werkzaamheden buiten het klooster hulp te bieden, hoezeer de nood aan actief apostolaat ook dringt.

PC 7; AG 18; can. 204,1;
C. 3.4; can. 209; can. 674

ST 31.A

Indien in bijzondere gevallen pastorale hulp (...) van de **gemeenschap** wordt gevraagd, vertrouwt de abdis, als zij meent op de vraag te moeten ingaan, deze dienst toe aan een zuster met de nodige bekwaamheid en die hiertoe bereid is.

(GK 2022/2, 95)

C. 32 De band met de hiërarchie van de Kerk

De monialen houden een liefdeband levend met de plaatselijke Kerk waartoe ze behoren en met haar bisschop, die ze toegewijde volgzaamheid en eerbied betonen. Ze gehoorzamen nederig de Paus, de Plaatsbekleder van Christus, als hun Opperherder, ook op grond van hun gelofte van gehoorzaamheid.

can. 590

Hoofdstuk 2

DE DIENST VAN HET GEZAG

C. 33 Het ambt van abdis

RB 2; RB 64

1

De abdis, uit de zusters gekozen, ontvangt haar macht van God door de bediening van de Kerk: zij wordt beschouwd als degene die in het klooster de plaats van Christus bekleedt. Zij dient de hele gemeenschap als een moeder, zowel in geestelijk als in tijdelijk opzicht.

can. 596,1; can. 618; RB 2,2; RB 63,13; PC 14

2

Als een herder hoedt de abdis met zorg de haar toevertrouwde kudde. Voor allen is zij beeld van de goedheid en mensenliefde van Christus, erop bedacht eerder bemind dan gevreesd te worden. Zij zal zich dienstbaar maken aan ieders geaardheid en de zusters bemoedigen met een ruim en blij hart de weg te gaan van de roeping die God hun schonk. Nooit houdt zij op voor ieder van de zusters tot God te bidden.

RB 27,5-9; RB 64,15; RB 28,4

3

Als leraar in de school van Christus waakt de abdis over de trouw van haar leerlingen aan de monastieke traditie. Zij sterkt hen met het brood van Gods Woord en met haar eigen voorbeeld. Zij mag niet nalaten zich

te voeden met de H. Schrift en met de wijsheid van de Vaders. Voor alle monialen zal zij gemakkelijk toegankelijk zijn voor een gesprek.

RB 2,11-13; can. 619; C. 3.2

ST 33.3.A

Op vaste dagen geeft de abdis een conferentie aan de communititeit, waarbij zij vaak de Regel van Sint-Benedictus verklaart.

C. 45.2; ST 58.A

ST 33.3.B

De zusters zullen met vertrouwen naar hun abdis gaan, bij wie ze vrij en spontaan de gedachten die in het hart opkomen, kunnen uitspreken. Zijzelf mag echter op geen enkele wijze druk uitoefenen om hun geweten voor haar te openen.

can. 630,5; RB 7,44; PC 14

4

Als een wijs geneesheer zal de abdis proberen eigen en andermans wonden te helen en in Christus' naam hen die door de zonde zijn gekwetst, te genezen. Met uiterste zorg zal zij waken en al haar scherpzinnigheid en ijver aanwenden opdat niemand van de zusters die haar zijn toevertrouwd, verloren gaat. Waar nodig roept zij de hulp in van ouderen, zusters met geestelijke ervaring. Maar bovenal zal zij haar toevlucht nemen tot aller gebed om de zwakheden van de zusters te genezen.

RB 27-28;..RB 46,5-6

C. 34 Het bestuur van de abdis

1

De abdis is een hogere overste volgens de normen van het Recht. In de geest van de Regel van Sint-Benedictus bezit zij volledige macht in het klooster, zowel voor het tijdelijke als voor het geestelijke.

can. 620; RB 64,17

ST 34.1.A

De overste van een klooster dat nog deel uitmaakt van het huis dat de stichting onderneemt, heeft gedelegeerde macht die zij echter zelf kan subdelegeren.

can. 137

ST 34.1.B

De superior *ad nutum*, van wie sprake is in ST 39.2.B, heeft gewone bestuursmacht eigen aan die van een hogere overste van een rechtens zelfstandige communiteit.

2

Wat over de abdis wordt bepaald, geldt met gelijk recht voor de priorin van een priorij en voor een superior *ad nutum*, tenzij uitdrukkelijk anders wordt voorzien.

ST 5.A.b-c

C. 34 bis Benoeming van een Monastiek Commissaris

1

Wanneer een gemeenschap zich in een bijzonder ernstige situatie bevindt, kan het Generaal Kapittel de uitoefening van haar autonomie schorsen en, na het advies van de Pater Immediatus te hebben ingewonnen, een monastieke commissaris benoemen overeenkomstig par. 10 van het Statuut van de kwetsbare gemeenschappen en van de opheffing van een klooster.

2

De Monastiek Commissaris, die van binnen of buiten de Orde kan komen, heeft de gewone macht als een hogere overste van een autonoom klooster, zoals omschreven in de benoemingsbrief. De commissaris vertegenwoordigt de communiteit in het Generaal Kapittel, met stemrecht, tenzij hij of zij geen lid is van de Orde.

3

De situatie van de communiteit wordt bij elk volgend Generaal Kapittel onderzocht en de autonomie van het huis wordt hersteld als de situatie voldoende verbeterd is.

(GK 2022/2, stemming 13, gewijzigd door de Heilige Stoel)

C. 35 De zusters in een bediening

Voor de verschillende bedieningen in het klooster kiest de abdis zich bekwame medewerksters. Met de raad van godvrezende zusters benoemt zij een priorin, een novicemeesteres, een cellerierster en de overige verantwoordelijken, aan wie zij veilig een deel van haar last

kan toevertrouwen. De aldus gekozen zusters zullen hun dienst lofwaardig en blijmoedig vervullen volgens Gods geboden en de voorschriften van de abdis. Zo zal niemand in het huis van God haar gemoedsrust verliezen of gegriefd worden.

RB 65,15-16; RB 21,3; RB 31,19

C. 36 Het betrekken van de zusters in het beraad

RB 3

1

Zoals de Regel maant, raadpleegt de abdis graag de zusters voor zaken die het welzijn van de communiteit betreffen; zij kan dit doen zowel in het conventueel kapittel als in een bijzondere eigen raad. Aandachtig voor de stem van de Heilige Geest gaan de zusters naar het beraad en zij geven nederig hun mening te kennen vanuit een oprechte betrokkenheid. Tenzij de wet het anders bepaalt, neemt de abdis de uiteindelijke beslissing, nadat zij met zorg naar de zusters heeft geluisterd. Over vertrouwelijke zaken bewaren allen strikte geheimhouding.

C. 16; PC 14; can. 127; can. 627,1

2

Geheime stemming is vereist bij alle verkiezingen, in andere gevallen door het Recht bepaald en als iemand onder de aanwezigen het vraagt. Ongeldige stemmen en onthoudingen worden niet meegeteld. Wanneer, om een rechtshandeling te stellen, de toestemming van de raad van de abdis of van het conventueel kapittel wordt vereist, kan de abdis geldig handelen als zij de

toestemming heeft verkregen met absolute meerderheid of met twee derde van de stemmen, naargelang de zaak waarover het gaat. Is de toestemming verkregen, dan kan de abdis tot de uitvoering overgaan maar zij is er niet toe verplicht. Wordt de toestemming niet verkregen, dan kan zij niet geldig handelen. Ook wanneer is voorgeschreven dat de abdis haar raad of het conventueel kapittel moet raadplegen, is dit vereist voor de geldigheid van de rechtshandeling.

can. 127; can. 627

ST 36.2.A

Er wordt niet gestemd vooraleer de zaak waarover het gaat helder is uiteengezet en een tussentijd is gelaten voor overdenking en gebed.

ST 36.2.A bis

Wanneer toestemming vereist is, wordt een stemming met absolute meerderheid bedoeld, tenzij expliciet om een tweederde meerderheid wordt gevraagd.

ST 36.2.B

Als er toestemming is vereist, telt de abdis na de stemming, met twee getuigen de stemmen en maakt het resultaat bekend. Deze uitslag wordt opgetekend in het boek met de akten van het kapittel of van de raad en ondertekend door de abdis zelf en twee getuigen.

can. 173,2.4

Wanneer zij advies of toestemming vraagt, kan de abdis of overste zelf meestemmen, maar zij is er niet toe verplicht. Afwezigen kunnen niet stemmen per brief, noch iemand afvaardigen om in hun plaats te stemmen. Geëxclustreerden hebben actief noch passief stemrecht.

can. 167,1; C. 62.2

ST 36.3.A

Een zuster die afwezig is uit haar klooster in dienst van de Orde of, om reden van gezondheid, studie of, volgens **C. 13.3**, omwille van het kluizenaarsleven, behoudt als lid van het conventueel kapittel actief en passief stemrecht. Verstandig, oordeelkundig en met verantwoordelijkheidszin zal zij zelf beslissen al of niet van dit recht gebruik te maken.

ST 36.3.B

Met behoud van ST 36.3.A verliest een zuster haar actief stemrecht als zij, zelfs legitiem, langer dan zes maanden uit haar klooster afwezig was.

a.

Als deze afwezige zuster definitief naar haar gemeenschap wil terugkeren, kan de abdis, met toestemming van haar raad en rekening houdend met de duur van de afwezigheid, bepalen dat zij eerst een passende tijd in de gemeenschap verblijft voordat zij weer gebruik kan maken van haar stemrecht.

b.

Wie een verkiezing voorziet, kan na raadpleging van het conventueel kapittel aan een zuster die habitueel in het klooster verblijft, het gebruik van haar stemrecht teruggeven, dat zij door afwezigheid verloor.

C. 37 Het conventueel kapittel

De plechtig geprofesten, die in de communitieit stabiliteit hebben, vormen samen met de overste het conventueel kapittel. Allen hebben actief en passief stemrecht in beslissingen en akten, tenzij in de Constituties anders is voorzien.

ST 37.A

De abdis heeft de toestemming van het conventueel kapittel nodig met twee derde van de stemmen om:

can. 127

- a. een moniale van de Orde tot stabiliteit in de communitieit toe te laten, behalve de uitzondering zoals voorzien in **C. 60.1**;
- b. het plan tot een nieuwe stichting ten uitvoer te brengen;
- c. een stichting tot een rechtens zelfstandig klooster te verheffen.

ST 37.A bis

De titulaire priorin heeft eveneens de toestemming van het conventueel kapittel nodig met twee derde van de stemmen om het proces

te beginnen van de overgang van haar priorij tot een hogere rang.

ST 37.B

De abdis heeft de toestemming van het conventueel kapittel nodig met absolute meerderheid om:

a. een novice toe te laten tot de tijdelijke professie;

C. 51; can. 656

a.bis. een tijdelijk geprofeste zuster afkomstig van een andere communiteit toe te laten haar tijdelijke geloften te hernieuwen;

ST 60.A

a ter. om een moniale van een opgeheven huis van de Orde toe te laten tot stabiliteit in de communiteit (C. 60.2);

b. een zuster toe te laten tot de plechtige professie;

C. 54; can. 658

c. te kunnen handelen in zaken van beheer waarover in C. 44;

can. 638,3

d. verandering van filiatie te kunnen toestaan;

ST 73.B; ST 79.A.e

e. een zuster met minstens drie jaar tijdelijke professie te kunnen toestaan, deel te nemen aan een verkiezing in een priorij simplex;

ST 39.2.A

f. het plan op te vatten een nieuwe stichting te ondernemen;

ST 37.C

De Pater Immediatus heeft de toestemming van het conventueel kapittel nodig om een onderzoek in te stellen naar de geschiktheid van de abdis en die te toetsen in omstandigheden waarover in ST 40.B bis.

C. 38 De raad van de abdis

Voor het bestuur van de communiteit wordt de abdis bijgestaan door een raad, bestaande uit enkele leden van het conventueel kapittel.

can. 127; can. 627,1

ST 38.A

De raad van de abdis telt minstens drie zusters, van wie tenminste één door het conventueel kapittel wordt gekozen.

ST 38.B

De abdis heeft de toestemming van haar raad nodig met absolute meerderheid van stemmen om:

a. zonder verplichting tot herhaling van het noviciaat, een zuster aan te nemen die na afloop van het noviciaat of na haar professie op wettige wijze is weggegaan; ook om wijze en duur van de nieuwe proeftijd vast te stellen;

can. 690,1-2; C. 66; ST 66.A

b. de tijdsduur te bepalen die, volgens ST 36.3.B.a, een zuster die terugkeert, in de com- munititeit moet doorbrengen voordat zij haar stemrecht weer mag gebruiken;

c.

een moniale verlot te geven buiten het klooster te verblijven in de gevallen voorzien in C. 13.3. (cf. GK 2022/2, stemming 85)

c bis.

de grenzen te bepalen van het strikte slot;

C. 29.3; can. 667,1

d. Vader Generaal te vragen een zuster te ver- plichten - omwille van de vrede - voor een tijd naar een ander klooster te gaan volgens ST 60.1.B;

e. Vader Generaal te vragen dat de Heilige Stoel een moniale exclaustratie oplegt.

can. 686,3; ST 84.1.C.h

f. een indult van exclaustratie te verlenen aan een plechtig geprofeste moniale voor een periode van niet meer dan een jaar en in overeenstemming met C. 62.1.

ST 38.C

De abdis moet eerst advies van de raad inwinnen als het gaat om:

a. een postulante tot het noviciaat toe te laten;

ST 48.A; c 641

b. de overste voor een nieuwe stichting te be- noemen;

c. monialen voor een nieuwe stichting aan te duiden;

d. een moniale toestemming te geven de roeping van kluizenares te volgen;

ST 13.3.A

e. een tijdelijk geprofeste zuster voor een volgende professie te weigeren;

can. 689,1; C. 63.2

f. bij Vader Generaal een indult ter dispensatie van plechtige geloften aan te vragen;

C. 64

g. het proces tot wegzending van een tijdelijk of plechtig geprofeste zuster te beginnen.

C. 65; can. 697

h.

het postulaat te verlengen tot langer dan twaalf maanden, voor een periode van maximaal twee jaar postulaat. (cf. GK 2022/1, stemming 101)

ST 38.D

De abdis handelt met haar raad om een vaststelling van het feit uit te vaardigen zodat de wegzending van een moniale juridisch vaststaat volgens de norm van can. 694.

C. 65

C. 39 De abdiskeuze

1

Bij *sede vacante* wordt het bestuur van een klooster door de priorin waargenomen. Zij wijzigt niets en neemt geen belangrijke beslissing, tenzij een ernstige reden ertoe dwingt. In dit geval is ze ertoe gehouden het conventueel kapittel te raadplegen en zoveel mogelijk ook de Pater Immediatus.

2

De abdiskeuze geschiedt collegiaal door het conventueel kapittel en de buitenzusters met eeuwige geloften. De Pater Immediatus, die de verkiezing rechtens voorziet, of zijn gedelegeerde, zal onder de zusters een geest van geloof en onderscheiding bevorderen zodat zij het huis van God een waardige bestuurder geven.

RB 64,1.5; C. 74.2; can. 626

ST 39.2.A

Bij de eerste keuze die volgt op de verheffing van een stichting tot rechtens zelfstandig klooster en totdat de communiteit overgaat tot de rang van priorij major, kunnen de tijdelijk geprofesten meestemmen. Daarvoor is vereist dat zij minstens drie jaar geprofest zijn en het conventueel kapittel erin toestemt.

ST 37.B.e

ST 39.2.B

Indien het welzijn van de communiteit het vereist, kan de Pater Immediatus een keuze voor meer dan drie maanden opschorten en voorstellen dat de communiteit naar het bestuur van een superior *ad nutum* overgaat. Vooraleer daartoe te beslissen, zal hij eerst het conven-

tueel kapittel raadplegen en de toestemming van Vader Generaal verkrijgen. Vooraleer de persoon van de superior *ad nutum* aan te duiden, raadpleegt de Pater Immediatus opnieuw de zusters. Indien dit uitzonderlijk bestuur meer dan drie jaar duurt, legt de Pater Immediatus, na de communitieit te hebben geraadpleegd, de zaak ter beoordeling aan het Generaal Kapittel voor, op het moment dat het Generaal Kapittel bijeenkomt.

ST 34.1.B; C. 74.2

ST 39.2.C

Wanneer het aantal geprofeste leden met plechtige geloften daalt tot vijf, verliest de communitieit het recht om haar overste te kiezen. In dit geval informeert de Pater Immediatus de Vader Generaal en gaat over tot de benoeming van een overste *ad nutum*, of volgt het Statuut over de begeleiding van kwetsbare gemeenschappen, afhankelijk van de omstandigheden. (GK 2022/2, stemming 96)

3

Om tot abdis gekozen te kunnen worden, moet men minstens zeven jaar plechtig geprofest zijn in de Orde.

can. 623

ST 39.3.A

De kandidate moet minstens vijfendertig jaar oud zijn.

ST 39.3.A bis

Een moniale die de leeftijd van 75 jaar heeft bereikt, kan noch gekozen, noch gepostuleerd worden. (GK 2017, stemming 12)

ST 39.3.B

Elke zuster die in de Orde professie deed, kan tot abdis gekozen worden, maar niet een abdis van een ander klooster, noch een raadslid van Vader Generaal dat niet tot de communiteit behoort.

CC 11,5

4

De abdis of de priorin van een priorij major wordt voor onbepaalde tijd gekozen. Toch kan zij ook voor een bepaalde tijd gekozen worden volgens de voorwaarden vastgesteld door het Generaal Kapittel. De priorin van een priorij simplex wordt gekozen volgens de normen van het *Statuut van de Stichtingen*.

can. 624,1

ST 39.4.A

Als absolute meerderheid van het conventueel kapittel het verlangt, kan dit kapittel een abdis kiezen voor een bepaalde tijd van zes jaar.

can. 624,2

ST 39.4.B

Vóór de verkiezing moet de voorzitter het conventueel kapittel vragen of het een abdis wenst te kiezen voor een termijn van zes jaar.

ST 39.4.C

Een abdis die voor bepaalde tijd is gekozen, kan altijd herkozen worden behalve in het geval waarnaar in ST 39.3.A bis wordt verwezen.

ST 39.4.D

De verkiezing moet worden gehouden ten vroegste vijftien dagen na het vacant worden van het ambt en hoogstens drie maanden daarna, tenzij er een geldig beletsel aanwezig is. Waar een abdis voor een bepaalde tijd gekozen is, heeft de verkiezing plaats meteen aan het einde van het mandaat.

can. 153,2

5

Om gekozen te kunnen worden, is absolute meerderheid van stemmen vereist, waarbij ongeldige stemmen en onthoudingen niet worden meegeteld. Als de meerderheid niet bereikt wordt na één of twee stembeurten, gaat men door met stemmen tot de meerderheid bereikt is. De voorzitter van de verkiezing kan, met toestemming van het conventueel kapittel, het aantal stembeurten beperken omwille van het welzijn van de gemeenschap. Om iemand te postuleren is minstens twee derde van de stemmen vereist.

can. 119,1; can. 181

6

De keuze moet worden bevestigd door Vader Generaal. Wordt iemand herkozen dan is een nieuwe bevestiging door Vader Generaal vereist.

can. 179; C. 82.3

ST 39.6.A

Als de bevestiging is verkregen, wordt de gekozen geïnstalleerd en ontvangt te gelegener tijd de abdiszegening.

ST 39.6.B

De akten van de verkiezing worden zo vlug mogelijk aan Vader Generaal overgemaakt.

ST 39.6.C

Bij verkiezing, installatie en abdiszegening wordt het ritueel van de Orde gevolgd.

C. 40 Het aanbieden van ontslag uit het ambt

Om een geldige reden kan de abdis haar ontslag uit het ambt aan het Generaal Kapittel aanbieden. Als het Generaal Kapittel niet bijeen is, biedt zij het Vader Generaal aan, die als vicaris van het Kapittel handelt.

can. 187-189; C. 79; C. 82.3

ST 40.A

Wanneer zij vijfenzeventig jaar geworden is, zal de abdis uit eigen beweging haar ontslag aanbieden. Dit ontslag wordt altijd aangeboden aan Vader Generaal, die het alleen in uitzonderlijke omstandigheden doorgeeft aan het Generaal Kapittel. (GK 2022/2, stemming 16)

can. 184,1

ST 40.A bis

De abdis van wie het ontslag op 75-jarige leeftijd niet werd aanvaard, zal het zes maanden voor het volgende Generaal Kapittel opnieuw aan Vader Generaal voorleggen. In uitzonderlijke omstandigheden kan Vader Generaal de zaak aan het Generaal Kapittel voorleggen. (GK 2022/2, stemming 17)

ST 40.B

Heeft de abdis haar ontslag aangeboden, dan zal steeds het advies van de Pater Immediatus worden ingewonnen. Indien nodig wordt de mening van de communiteit zorgvuldig gepeild. Tevens is het passend dat de naburige oversten geraadpleegd worden.

ST 74.2.A

ST 40.B bis

Als een abdis door een of andere ziekte fysiek of psychisch niet in staat is haar pastorale taak te vervullen, komt het de Pater Immediatus toe, na toestemming van het conventueel kapittel, de zaak te onderzoeken en te verifiëren met raadpleging van deskundigen. Als de zaak vaststaat, brengt de Pater Immediatus Vader Generaal op de hoogte en deze kan, met toestemming van zijn raad, de abdis uit haar ambt ontheffen.

Als er een andere oorzaak is, zoals gevangenschap, deportatie of verbanning (cf. can. 412), komt het de Pater Immediatus toe, met

toestemming van het conventueel kapittel, Vader Generaal te vragen om, met toestemming van zijn raad, de uitoefening van het ambt van de abdis op te schorten. De Pater Immediatus zal dan een overste *ad nutum* benoemen of het conventueel kapittel vragen een tijdelijke overste te kiezen.

ST 74.2.B; ST 84.1.C. b.bis

ST 40.C

Een moniale die de communiteit van haar professie heeft verlaten om een abbatiale taak op zich te nemen in een andere communiteit van de Orde, kan na haar ontslag uit het ambt of het einde van haar mandaat, binnen het jaar haar eerste stabiliteit hernemen.

ST 83.1.B

Hoofdstuk 3

HET BEHEER VAN DE TIJDELIJKE GOEDEREN

C. 41 De tijdelijke goederen van het klooster

1

De trouw aan de cisterciënzertradities verlangt dat de vaste inkomsten van de communiteit voornamelijk vrucht zijn van haar arbeid. Het is zowel het recht als de plicht van iedere zuster de communiteit te dienen door aan de arbeid deel te nemen naar de mate van haar krachten en volgens het economisch bestel van het klooster.

EP 15; RB 48,7-8

2

Bij de abdis, als beheerder van het huis van God, berust de verantwoordelijkheid het bezit van het klooster en het gebruik van de tijdelijke goederen zo te regelen, dat enerzijds in de menselijke behoeften wordt voorzien en anderzijds de wet van het Evangelie in acht wordt genomen. De communiteit zal trouw zijn aan de kerkelijke leer over de sociale rechtvaardigheid en zich, bij het zaken doen, verre houden van elk systeem van onderdrukking.

RB 2,35-36; RB 57,7; can. 1286,1-2

3

Volgens een eeuwenlange traditie zal naar vermogen een deel van de inkomsten van het klooster bestemd

worden voor de noden van de Kerk en de ondersteuning van behoeftigen.

EP 15; can. 222; can. 640; RB 53,15; RB 55,9

C. 42 De rechtspositie

De Orde zelf en ieder rechtens zelfstandig klooster zijn rechtspersonen, bevoegd tot het verwerven, bezitten, beheren en vervreemden van tijdelijke goederen.

can. 634,1; can. 1255

C. 43 Het gewoon beheer

1

De abdis benoemt een cellerierster, die het gewoon beheer van het klooster in tijdelijke zaken op zich neemt. Gewoonlijk kan alleen zij, buiten de abdis, geldig uitgaven doen en rechtshandelingen stellen in naam van het klooster. Maar de abdis kan ook aan enkele andere zusters beheerszaken toevertrouwen. Zij zal de grenzen van hun bevoegdheid en ook van hun taak op financieel gebied precies vastleggen. Al deze verantwoordelijken leggen aan de abdis rekenschap af.

RB 31; RB 21,3; can. 636,1-2; can. 1280; can. 638,2

ST 43.1.A

Het klooster houdt een boekhouding bij volgens de methode die gebruikelijk is in de streek. Op gezette tijden wordt de boekhouding ter beoordeling aan een deskundige voorgelegd.

ST 43.1.B

Om geld te beleggen is toestemming van de abdis vereist. De geldbeleggingen moeten met beleid gebeuren en speculaties zullen daarbij vermeden worden.

ST 43.1.C

In geen geval is het leden van de Orde toegestaan aan derden rechten af te staan voor het gebruik van de woorden 'Trappe', 'Trappist' en afleidingen. Men stelle alles in het werk om iedere onrechtmatige toe-eigening, namaak of onwettig gebruik van deze bewoordingen te verhinderen of er een einde aan te maken. Men handelt hierbij volgens de wetten van elk land. Men vermijde, om welke reden dan ook, rechten af te staan of te verlenen voor het gebruik van gelijk welke benaming (als merk, handelsnaam of dergelijke) afgeleid van de naam van zijn klooster of samengesteld uit termen als bijvoorbeeld 'abdij', 'moniale', 'klooster' en dergelijke.

2

Het klooster heeft een financiële raad, waarmee de abdis op gezette tijden de economische situatie van het klooster doorneemt.

can. 1280

3

Bij de reguliere visitatie wordt het beheer van de tijdelijke goederen in het onderzoek betrokken.

ST 43.3.A

De boekhouding van het klooster moet aan de visitator worden voorgelegd. Deze ziet ze na of laat ze nazien door een deskundige, vooraleer hij er zijn handtekening onder zet. Als de visitator bemerkt dat de economische toestand van het klooster in gevaar verkeert, brengt hij Vader Generaal hiervan op de hoogte en, als hij gedelegeerd visitator is, ook de Pater Immediatus.

C. 44 Het buitengewoon beheer

1

Vervreemdingen of transacties die de vermogenspositie van het klooster kunnen verslechteren, worden beschouwd als handelingen van buitengewoon beheer. Voor de geldigheid van dergelijke handelingen wordt speciaal verlof vereist, als het gaat om zaken die het bedrag door het recht vastgesteld te boven gaan.

can. 638,1; ST 79.A.h

2

Verlof van de Heilige Stoel wordt vereist, als het gaat over een handeling van buitengewoon beheer die het bedrag dat door de Heilige Stoel voor elke regio is bepaald te boven gaat, en ook over zaken die krachtens gelofte aan het klooster zijn geschonken, of die kostbaar zijn vanwege hun artistieke of historische waarde.

can. 638,3

ST 44.2.A

Als verlof van de Heilige Stoel is vereist, moet de toestemming van zowel het conventueel kapittel als van het Generaal Kapittel worden verkregen.

ST 79.A.h

ST 44.2.B

In een dringend geval kan men het verlof dat aan het Generaal Kapittel moet worden gevraagd, schriftelijk verkrijgen van Vader Generaal, met toestemming van zijn raad.

ST 84.1.C.e

3

Om geldig te handelen in zaken van buitengewoon beheer die niet vallen onder par. 2 bepaalt het Generaal Kapittel de bedragen die zonder speciaal verlof niet mogen worden overschreden.

can. 638,1

ST 44.3.A

Toestemming van het conventueel kapittel en van het Generaal Kapittel wordt vereist voor iedere handeling die het maximumbedrag door het Generaal Kapittel vastgesteld, overschrijdt; hetzelfde geldt voor het optrekken of afbreken van gebouwen als diezelfde som wordt overschreden.

ST 37.B.c; ST 79.A.h

ST 44.3.B

Toestemming van het conventueel kapittel wordt vereist voor een handeling die het mini-

mumbedrag door het Generaal Kapittel vastgesteld, overschrijdt, en om iemand volmacht te verlenen voor een belangrijke onderneming.

ST 37.B.c; can. 638,3

Hoofdstuk 4

DE VORMING

C. 45 Het vormingsproces

1

De vorming tot de cisterciënzer*conversatio* heeft als doel, uit kracht van de Heilige Geest, in de zusters de gelijkenis met God te herstellen. Door de liefdevolle zorg van de Moeder Gods geholpen, gaan de zusters verder op de monastieke weg zodat zij geleidelijk de volle maat van de gestalte van Christus kunnen bereiken.

RB Prol. 49

2

Eenzaamheid, voortdurend gebed, nederige arbeid, vrijwillige armoede, zuiverheid in het celibaat en gehoorzaamheid liggen niet binnen het bereik van het menselijk kunnen en zijn ook niet door mensen aan te leren. Toch kunnen het onderricht van de abdis, de ervaring van wijze ouderen, de gestadige steun en het voorbeeld van de gemeenschap voor de zusters van

groot nut zijn, vooral bij de verschillende lotgevallen en wederwaardigheden van de geestelijke tocht.

C. 3,2-3; ST 33.3.A; ST 58.A

3

De communiteit zal in het vormingsproces iedere zuster helpen zich de essentiële elementen van de cisterciënzer *conversatio* eigen te maken. Van hun kant moeten zij die de vorming ontvangen, bewust van eigen verantwoordelijkheid, actief meewerken met hen die de vorming geven om trouw te antwoorden op de genade van de roeping die zij van God ontvingen. Begonnen bij de intrede wordt deze vorming heel het leven voortgezet. Zij behelst meerdere aspecten: humane, doctrinaire en spirituele. Zij moet beschouwd worden als een belangrijk deel van de pastorale taak van de abdis.

can. 661; can. 660,1; RB 2,11

ST 45.3.A

Een vormingsplan (*Ratio Institutionis*) wordt door de Orde uitgevaardigd en in de regio's aangepast naargelang de verschillende omstandigheden van ieder klooster.

can. 659,1

ST 45.3.B

Bij deze vorming bieden de kloosters elkaar graag wederzijdse hulp.

ST 69.1.C

C. 46 Het aanvaarden van zusters

RB 58

1

Kandidaten voor het monastiek leven worden vriendelijk ontvangen, maar de intrede mag hun niet gemakkelijk gemaakt worden. Geregeld contact met het klooster maakt hen vertrouwd met de gemeenschap. Al het harde en moeilijke waardoor men tot God gaat, zal hun worden voorgehouden. Dan pas worden ze tot de communiteit toegelaten als ze de geestelijke gesteldheid bezitten die het monastiek leven vereist, en als ze beschikken over voldoende rijpheid en gezondheid. Zo kan hun verlangen naar dit leven herkend worden als teken van goddelijke roeping en van hun bedoeling God werkelijk en van ganser harte te zoeken.

can. 642

invdv. de vrouwelijke vorm "kandidate" is ook een vertaalmogelijkheid

ST 46.1.A

Het aspirantschap is het stadium waarin de kandidaat een eerste kennis verwerft van de communiteit en de gemeenschap van de kandidaat, door middel van een reeks contacten en tijden van ervaring met de communiteit. Het aspirantschap duurt minimaal twaalf maanden en maximaal twee jaar. *(GK 2022/2, stemming 98)*

ST 46.1.B

Postulanten worden ingewijd in de geestelijke disciplines van de Orde op een manier die voor hen in dit stadium geschikt is. Het postulaat heeft een minimale duur van twaalf maanden die door de abdis, na haar Raad gehoord te

hebben, naar behoefte verlengd kan worden, maar niet langer dan twee jaar mag duren. (GK 2022/2, stemming 100)

2

Opdat een lid met eeuwige geloften van een ander religieus instituut in onze Orde zou kunnen intreden, is goedkeuring vereist zowel van haar eigen hoogste Bestuurder als van Vader Generaal, met toe-stemming van hun beider raad. De zuster spreekt geen tijdelijke geloften meer uit, maar kan na minstens drie jaar proeftijd plechtige professie afleggen. Wordt zij echter niet aangenomen, dan gelden de normen van het algemeen Recht. Haar rechtspositie tijdens de proeftijd wordt ook door datzelfde algemeen Recht bepaald.

can. 645,2; can. 684,1-2; ST 84.1.C.g

ST 46.2.A

De zuster vraagt eerst een absentieverlof van haar instituut en verblijft minstens zes maanden in de communiteit. Als de abdis de nodige goedkeuring voor de overgang heeft verkregen, neemt zij haar aan voor een proeftijd van drie jaar, waarvan minstens twee doorgebracht in het kader van de vorming. De abdis kan de proeftijd met nog eens drie jaar verlengen.

ST 46.2.B

Opdat een lid van een seculier instituut of van een sociëteit van apostolisch leven zou kunnen intreden, is verlof van de Heilige Stoel vereist,

waarbij men zich zal houden aan wat deze bepaalt.

can. 684,5

C. 47 De novicemeesteres

can. 651

Tot novicemeesteres wordt iemand gekozen die de kunst verstaat zielen te winnen, die omzichtig te werk gaat en diep doordrongen is van de monastieke levenshouding. Zij moet weten hoe de wijsheid van de Vaders over te dragen op de jongeren en in staat zijn hen te begeleiden.

RB 58,6

ST 47.A

De novicemeesteres moet minstens dertig jaar oud zijn en tenminste twee jaar plechtig geprofest.

can. 651,1

C. 48 De toelating tot het noviciaat

can. 641-645

De abdis zal zich houden aan wat door het Recht bepaald is i.v.m. de toelating tot het noviciaat.

ST 48.A

Alvorens postulanten tot het noviciaat toe te laten, zal de abdis het advies inwinnen van haar raad.

ST 38.C.a

ST 48.B

De toelatingsritus is te vinden in het ritueel van de Orde.

C. 49 De vorming van de novicen

1

De novicemeesteres zal de beginnelingen helpen bij hun integratie in de monastieke familie. Zij geeft hun onderricht in de monastieke observantie, vooral in het Werk Gods, de *lectio divina*, het gebed en de handenarbeid. Gedurende het noviciaat wordt hun geen enkele taak of bezigheid opgedragen die hun vorming in de weg zou kunnen staan. Alle zusters zullen door hun gebed en voorbeeld voor hen een steun en een aansporing tot volharding zijn.

can. 650,1; can. 652

ST 49.1.A

Om de vorming van de novicen te vergemakkelijken, is het aan te bevelen een afzonderlijk deel van het klooster voor hen te bestemmen.

ST 49.1.B

Tussen de abdis en de novicemeesteres zal er een oprechte en hechte eenheid van geest, hart en oriëntatie zijn. Dit is een onontbeerlijke voorwaarde voor een echte vorming van de novicen. Samen regelen zij de gang van zaken in het noviciaat en de abdis legt deze regeling voor aan de communiteit met het oog op aller medewerking.

2

Ook in de school van de liefde komen hindernissen voor die een volledige affectieve ontplooiing in de weg staan. Daarom is het van groot belang dat de community een klimaat schept dat de zusters helpt deze hindernissen te boven te komen. De novicemeesteres moet steeds letten op hun innerlijke gesteltnis en vooruitgang. Zij zal hen helpen te groeien in zelfkennis en eventueel de hulp van deskundigen inroepen. De vorming van de novicen mag enkel aan wijze en bekwame zusters worden toevertrouwd.

can. 652; can. 651,3

C. 50 De duur van het noviciaat

Het noviciaat duurt twee jaar. Om pastorale redenen kan de abdis het noviciaat met een half jaar verlengen. Voor een geldig noviciaat moet de novice twaalf maanden in het noviciaat doorbrengen. Afwezigheid uit het klooster gedurende deze tijd moet berekend worden volgens can. 649,1. De eerste professie kan vervroegd worden, maar met niet meer dan vijftien dagen.

RB 58,16; can. 653,2; can. 648; can. 649,2

ST 50.A

(...)

(De Heilige Stoel heeft ons verzoek [GK 2022/2, stemming 105] om Vader Generaal de bevoegdheid te laten behouden om een moniale in uitzonderlijke omstandigheden vrij te stellen van één jaar noviciaat afgewezen).

ST 84.1.D.a

C. 51 De toelating tot de tijdelijke professie

Tijdens het noviciaat mag geen enkel middel onverlet gelaten worden om te onderscheiden of de novice door haar deelname aan het monastiek leven een geestelijke groei doormaakt. Als zij werkelijk God zoekt, ijver heeft voor het Werk Gods, voor de gehoorzaamheid en de beproeving van haar nederigheid en als zij bekwaam blijkt te zijn tot goede onderlinge relaties in een klimaat van eenzaamheid en stilte - relaties die het weefsel vormen van het cisterciënzerleven in de Orde - wordt zij, na voltooiing van het noviciaat en op eigen verzoek, door de abdis met toestemming van het conventueel kapittel tot de tijdelijke professie toegelaten.

can. 646; RB 58,7; ST 37.B.a

C. 52 De tijdelijke professie

1

Door de tijdelijke professie nemen de zusters de verplichting eigen aan het monastiek leven op zich voor vijf jaar (ofwel voor drie jaar gevolgd door een periode van twee jaar, ofwel voor drie perioden van een jaar gevolgd door een periode van twee jaar). Deze tijd kan de abdis verlengen, maar met niet meer dan drie jaar, zodat de initiële opleiding niet langer duurt dan twaalf jaar. *[De Heilige Stoel heeft ons verzoek om vrijstelling van Cor orans op dit punt afgewezen - GC 2022/2, stemming 106].*

can. 655; can. 657,2

ST 52.1.A

De ritus van de tijdelijke professie is te vinden in het ritueel van de Orde.

2

Volgens can. 668,1-3 blijft een zuster met tijdelijke geloften eigenaar van haar tijdelijke goederen en behoudt zij de bekwaamheid goederen te verwerven. Voordat zij echter haar professie uitspreekt, moet zij het beheer hiervan overdragen aan iemand anders en vrij een beschikking treffen wat het gebruik en het vruchtgebruik ervan betreft. Hierin kan de abdis het nodige verlof verlenen.

C. 53 De vorming van de tijdelijk geprofesten

Gedurende de periode van de tijdelijke professie zal de monastieke vorming worden voortgezet. Er wordt een plan uitgewerkt opdat de jonggeprofesten steeds beter het mysterie van Christus en de Kerk en het cisterciënzererfgoed leren kennen en in hun leven gestalte geven. Men vermijdt aan tijdelijk geprofesten taken en bezigheden op te dragen die deze vorming in de weg staan.

PC 18; can. 659,1-2; can. 660

ST 53.A

De tijdelijk geprofesten kunnen enige tijd in het noviciaat of in een afzonderlijk deel van het klooster verblijven. De abdis zorgt ervoor dat zij

de hulp krijgen die zij nodig hebben, volgens de mogelijkheden van het klooster.

C. 54 De toelating tot de plechtige professie

Aan het einde gekomen van de periode van tijdelijke professie, na ernstige bezinning, en doordrongen van de draagwijdte van de daad die zij gaat stellen, kan de zuster uit eigen beweging bij haar abdis het verzoek indienen om plechtige professie af te leggen. Als de abdis haar geschikt oordeelt, zal zij haar, met toestemming van het conventueel kapittel, voor de professie aanvaarden. De plechtige professie kan om een goede reden worden vervroegd, maar met niet meer dan drie maanden. De voorwaarden voor de geldigheid van de plechtige professie staan vermeld in can. 658.

RB 58,14-16; can. 657,1.3; ST 37.B.b

C. 55 Afstand van bezit

Omdat de zuster door de plechtige professie de bekwaamheid verliest goederen te verwerven of te bezitten, moet zij, als zij iets bezit of het recht heeft te ontvangen, het aan de armen uitdelen of een andere schikking treffen volgens de normen van can. 668,4-5. Zij doet er afstand van vóór de plechtige professie op een wijze die, voor zover mogelijk, ook geldig is voor het burgerlijk Recht. Dit afstand doen, gaat in op de dag dat de professie wordt uitgesproken. Wat haar na dit afstand doen ten deel valt, komt rechtens toe aan het klooster.

RB 58,24-25; C. 10

C. 56 De plechtige professie

1

Door het uitspreken van de plechtige geloften schenkt de zuster zich in een geest van geloof aan Christus en verbindt zij zich om voor altijd in haar communiteit te leven volgens de Regel van Sint-Benedictus. Van harte nemen de abdis en de zusters haar op in de communiteit en zij verbinden zich ertoe haar door gebed en voorbeeld bij te staan, opdat zij groeie tot gelijkenis met Christus.

C. 8

ST 56.1.A

De ritus voor de monialenwijding is te vinden in het ritueel van de Orde.

ST 56.1.B

De abdis zal de pastoor van de plaats waar de nieuw geprofeste gedoopt werd, in kennis stellen van de gedane plechtige professie.

can. 535,2

2

Door de plechtige professie wordt de zuster definitief ingelijfd in de Orde, met de rechten en plichten door het Recht bepaald.

RB 58,14; can. 654

C. 57 De professieformule

RB 58,17-18

De professieformule luidt als volgt:

Ik, zuster N., beloof stabiliteit, monastiek levensgedrag en gehoorzaamheid tot de dood volgens de Regel van Sint-Benedictus, voor God en al zijn heiligen, in dit klooster N. van de Cisterciënzerorde van de Strikte Observantie, opgericht ter ere van de heilige Moeder van God, Maria, altijd Maagd, in aanwezigheid van Moeder N., abdis van dit klooster en van Dom N., Pater Immediatus.

C. 58 De voortgezette vorming

Ook na de plechtige professie en hun leven lang zullen de zusters zich bekwamen in de 'filosofie van Christus'. Er wordt begeleiding geboden aan de recent plechtig geprofesten tijdens deze tijd van bijzondere rijping van de roeping. Zowel aan de hele communiteit als aan de zusters af-zonderlijk wordt een voortgezette vorming geboden volgens ieders mogelijkheden. Deze vorming, die steeds gefundeerd is op de Regel van Sint-Benedictus en het cisterciënzererfgoed, benut de rijkdommen van bijbel-se, patristische, liturgische, theologische en spirituele wetenschappen. *(GK 2022/2, stemming 107)*

PC 18; can. 661

ST 58.A

Liturgie, woord van de abdis, lezingen en voordrachten en een goed voorziene bibliotheek

dragen bij tot de voortgezette vorming van heel de gemeenschap. Ook stimuleert de abdis de afzonderlijke zusters - ieder naar haar gaven - om zich actief toe te leggen op deze vorming, met de middelen die passen bij het monastiek leven.

C. 45.2; ST 33.3.A

ST 58.B

Voor het klooster zullen goed onderlegde docenten beschikbaar zijn, die voldoende tijd hebben om hun opdracht naar behoren te vervullen.

ST 58.C

Met gelijkmoedigheid verrichten de zusters hun verschillende bedieningen en ambachten. De abdis zorgt ervoor dat zij zich de nodige en nuttige bekwaamheid eigen kunnen maken.

RB 57,1

Hoofdstuk 5

HET VERLATEN VAN DE COMMUNITEIT EN DE OPHEFFING VAN EEN KLOOSTER

C. 59 Pastorale zorg

1

De abdis is pastoraal begaan met hen die het klooster verlaten. Zij gaat daarbij vooral belangeloos te werk, evenzeer bedacht op het welzijn van wie weggaat, als van heel de communiteit.

2

Wie uittreedt of weggezonden wordt, kan van het klooster niets vorderen voor bewezen diensten. De abdis zal echter de normen van de billijkheid en evangelische liefde in acht nemen jegens hen die weggaan.

can. 702,1-2

ST 59.2.A

Om het welzijn van zowel degene die weggaat of weggezonden wordt als van de communiteit veilig te stellen, moet de abdis goed op de hoogte zijn van de sociale wetten van het land waar het klooster gelegen is.

C. 60 Het overgaan van een zuster naar een ander klooster van de Orde

1

Opdat een geprofeste zuster van klooster zou kunnen veranderen om er stabiliteit te doen, en dit alleen om een ernstige reden, wordt de toestemming vereist van de abdisen van beide kloosters en van het conventueel kapittel van het klooster dat haar opneemt, **met uitzondering van het bepaalde in lid. 2 van dit artikel.** De toestemming van het kapittel wordt echter niet gevraagd wanneer een zuster die stabiliteit deed voor een stichting toen deze een rechte zelfstandig klooster werd, terugkeert naar het klooster van haar oorspronkelijke professie. *(cf. GK 2022/2, stemming 11; de zin in rood toegevoegd door de Heilige Stoel omwille van de duidelijkheid)*

RB 61,13; can. 684,3; ST 37.A.a

ST 60.1.A

In het geval van een plechtig geprofeste zuster is een verblijf van minstens één jaar in het nieuwe klooster vereist, voordat de toestemming van het conventueel kapittel wordt gevraagd, waarbij twee derde van de stemmen moet worden verkregen. De verandering van stabiliteit gebeurt in een aangepaste en zingevende liturgische viering.

In het geval van een tijdelijk geprofeste zuster die aan het einde van de periode van zijn tijdelijke geloften gekomen is, moeten deze hernieuwd worden, maar nu voor de nieuwe gemeenschap. Deze hernieuwing van de geloften

door de zuster gebeurt na toestemming van het conventueel kapittel met absolute meerderheid van stemmen. Een proeftijd van minstens drie jaar in het nieuwe klooster is noodzakelijk. Aan het einde van deze periode kan de abdis, als zij de zuster geschikt oordeelt, haar voor de plechtige professie aanvaarden mits toestemming van het conventueel kapittel.

ST 37.A.a; ST 37.B.a.bis

ST 60.1.B

Vader Generaal kan een moniale, na haar gehoord te hebben, opleggen omwille van de vrede een tijd - maar niet langer dan vijf jaar - in een ander klooster te verblijven. Hij zal rekening houden met de communiteit die haar opneemt. Dit gebeurt op verzoek van de abdis van die moniale, met toestemming van haar raad en die van de Pater Immediatus.

ST 38.B.d; ST 74.1.A

60.2

Wanneer een moniale van een opgeheven huis haar stabiliteit in de communiteit wil doen, drukt de ontvangende communiteit haar bereidheid om deze zuster aan te nemen uit door een stemming van het conventueel kapittel, genomen op het moment van aanneming. Deze stemming vereist een absolute meerderheid. (GK 2022/2, stemming 11)

[nvdv "stabiliteit doen" klinkt wellicht wat vreemd, maar het is een terminologie die in de vertaling van 2014 wordt gebruikt, zie eerste zin van C.60.1: *Opdat een geprofeste broeder van klooster zou kunnen veranderen om er stabiliteit te doen*]

C. 61 Het overgaan naar een ander instituut

Als een moniale wil overgaan naar een ander instituut van gewijd leven, naar een seculier instituut of naar een sociëteit van apostolisch leven, zullen de normen van can. 684 en 685 in acht genomen worden.

ST 84.1.C.g

C. 62 De exclaustratie

1

De abdis kan, met toestemming van haar Raad, een indult van exclaustratie verlenen aan een plechtig geprofeste moniale, voor een periode van niet meer dan een jaar, nadat zij toestemming heeft verkregen van de Ordinarius van de plaats waar de moniale zal wonen en nadat zij de Pater Immediatus heeft geraadpleegd. Een verlenging van dit indult van exclaustratie kan worden verleend door Vader Generaal met toestemming van zijn Raad voor een periode van niet meer dan vier jaar. *(GK 2022/2, stemming 88)*

can. 686,2

ST 62.1.A

Op verzoek van de abdis, met toestemming van haar raad en na overleg met de Pater Immediatus kan Vader Generaal, met toestemming van zijn raad, aan de Heilige Stoel vragen een zuster exclaustratie op te leggen. Dit gebeurt omwille van een ernstige reden, met

inachtneming van de billijkheid en met behoud van de liefde.

can. 686,3; ST 84.1.C.h

2

Een geëxclustreerde moniale is ontslagen van de verplichtingen die niet met haar nieuwe levensomstandigheden te verenigen zijn. Maar zij blijft onder het gezag en de zorg van haar oversten en ook van de plaatselijke Ordinarius. Zij mag het Ordekleed dragen, tenzij het indult anders bepaalt. Maar zij heeft geen actief en passief stemrecht meer.

can. 687; C. 36.3

C. 63 Het uittreden van een tijdelijk geprofeste

1

Wie tijdens haar tijdelijke professie om een ernstige reden verzoekt uit het klooster weg te gaan, kan van Vader Generaal, met toestemming van zijn raad, een indult tot uittreding verkrijgen.

can. 688,2; ST 84.1.C.i

2

De abdis kan een zuster aan het einde van de periode van de tijdelijke professie om gegronde redenen en na haar raad gehoord te hebben, weigeren voor een volgende professie.

ST 38.C.e; can. 689

3

Als een zuster met tijdelijke geloften lichamelijk of psychisch ziek wordt, handelt de abdis volgens can. 689,2-3.

C. 64 Het uittreden van een plechtig geprofeste

Een moniale met plechtige geloften mag niet om een indult tot uittreding verzoeken, tenzij om uiterst gewichtige redenen die zij voor het aanschijn van God overwogen heeft. Zij zal haar verzoek richten aan haar abdis. Deze bespreekt het met haar raad en stuurt het verzoek met haar aanmerkingen naar Vader Generaal. Vader Generaal stuurt het door naar de Heilige Stoel, samen met zijn advies en dat van zijn raad.

can. 691,1; ST 38.C.f; ST 84.1.D.c

C. 65 Het wegzenden

Voor het wegzenden van een geprofeste, hetzij met tijdelijke, hetzij met plechtige geloften, neemt men wat redenen, procedure en gevolgen betreft, can. 694-704 in acht. De bevoegde oversten zijn, in deze gevallen, de abdis als hogere overste met haar raad en Vader Generaal als hoogste Bestuurder met zijn raad.

RB 28,6-8; ST 38.C.g; ST 38.D; ST 84.1.E

C. 66 Het opnieuw toelaten tot het klooster RB 29

Wie na het noviciaat of na de tijdelijke of plechtige professie het klooster op wettige wijze verliet, kan door de abdis, met toestemming van haar raad, opnieuw worden aanvaard zonder de verplichting tot herhaling van het noviciaat. Het komt de abdis toe wijze en duur van de nieuwe proeftijd te bepalen vol-

gens de normen van het algemeen Recht en rekening houdend met de concrete omstandigheden.

can. 690; ST 38.B.a

ST 66.A

Bij het bepalen van wijze en duur van de nieuwe proeftijd heeft de abdis de toestemming van haar raad nodig.

ST 38.B.a

C. 67 Begeleiding van kwetsbare gemeenschappen en opheffing van een klooster

1

Wanneer een communiteit zich in een situatie van ernstige kwetsbaarheid bevindt, verdient zij bijzondere aandacht van de Orde, in het bijzonder van de Pater Immediatus en van het Generaal Kapittel. Het proces van begeleiding van gemeenschappen in deze situaties wordt beschreven in een speciaal *Statuut over de begeleiding van kwetsbare gemeenschappen en over de opheffing van een klooster*, goedgekeurd door het Generaal Kapittel.

2

Wanneer een communiteit, ondanks deze hulp, in een situatie van toenemende en onomkeerbare broosheid blijft, zal het nodig zijn om over te gaan tot haar opheffing zoals beschreven in hetzelfde Statuut.

3

Alleen het Generaal Kapittel kan met een tweederde meerderheid beslissen over de opheffing van een autonoom klooster. De door het Generaal Kapittel te volgen procedure wordt beschreven in het *Statuut over de begeleiding van kwetsbare gemeenschappen en over de opheffing van een klooster*.

(GK 2022/2, stemming 12)

Hoofdstuk 6

DE STICHTINGEN

C. 68 De stichtingen

1

Een groeiend aantal zusters of een ander teken van de Voorzienigheid kan voor de zusters een uitnodiging inhouden om het monastiek leven naar elders over te planten. Laten zij zorgvuldig overwegen of zo'n stichting niet alleen verantwoord is, maar ook met vertrouwen en edelmoedigheid ondernomen zou kunnen worden, en of zij op een monastieke wijze kunnen deelnemen aan de contemplatieve aanwezigheid van de Kerk, en zo aan haar zending tot evangelieverkondiging. Zij zullen bijzonder attent zijn op het appel van het Tweede Vaticaans Concilie om de monastieke levenswijze door te geven aan de jonge Kerken.

EP 18; CC 8,2; AG 18; AG 40, can. 783

2

De wijze waarop een klooster gesticht wordt, staat beschreven in een speciaal *Statuut van de Stichtingen* door het Generaal Kapittel goedgekeurd.

C. 69 De zorg voor de stichtingen

1

Als zij een stichting goedkeuren, omringen abdisen en abten deze nieuwe loot met broederlijke zorg.

ST 69.1.A

De stichteressen worden niet enkel gekozen vanuit praktische overwegingen maar met onderscheiding gepaard aan gebed.

ST 69.1.B

Bij financiële moeilijkheden in een stichting voorzien de oversten van de Orde in de noodzakelijke hulp.

ST 69.1.C

De oversten van de Orde verlenen vooral hulp bij de vorming in verafgelegen kloosters.

ST 45.3.B

2

Vader Generaal kan met toestemming van zijn raad, toestaan dat in een stichting een noviciaat wordt geopend.

ST 84.1.C.a

3

Monialen die een nieuw klooster stichten, behouden een band met het huis dat de stichting ondernam. Daardoor blijft er tussen beide gemeenschappen een zekere verwantschap bestaan die zich uit in zusterlijke contacten.

C. 70 De aanpassing aan de plaatselijke cultuur

Waar ook ter wereld nieuwe kloosters worden opgericht, zullen de stichteressen die plaats beminnen. Monastiek leven is niet gebonden aan culturele uitdrukkingsvormen en evenmin aan enig politiek, economisch of sociaal systeem. De positieve waarden echter van de plaatselijke cultuur zullen zoveel mogelijk worden aangewend als nieuwe kansen om de schat van het cisterciënzererfgoed uit te drukken en te verrijken.

EP 17,3; AG 18; GS 42

Deel drie

DE CISTERCIËNZERORDE VAN DE STRIKTE OBSERVANTIE

C. 71 De band van eenheid

1

Over de hele wereld verspreid blijven de rechtens zelfstandige kloosters van de Cisterciënzerorde van de Strikte Observantie hecht met elkaar verbonden door een band van liefde en eenzelfde traditie van leer en recht.

CC Prol.3-4; C. 4.1

2

De oversten zijn met elkaar verbonden in hun gedeelde zorg voor het welzijn van iedere communiteit.

CC 1,4; C. 4.2

3

Deze pastorale zorg alsook het hoogste gezag in de Orde oefenen zij collegiaal uit wanneer zij samenkomen in Generaal Kapittel.

CC 7,2; C. 77.1-2

4

Onder toezicht van het Generaal Kapittel wordt deze pastorale zorg eveneens uitgeoefend door de instellingen van filiatie en reguliere visitatie, door de samenkomsten van oversten en door de verschillende dienstverleningen die de gehele Orde ten goede komen.

C. 72 De cisterciënzermonniken en -monialen van de Strikte Observantie

1

Erfgenamen van dezelfde traditie vormen cisterciënzermonniken en -monialen van de Strikte Observantie samen één Orde. Zij werken onderling samen, helpen elkaar op talloze wijzen en houden daarbij rekening met de gezonde verscheidenheid en complementariteit van hun gaven.

C. 4.2

Hoofdstuk 1

DE FILIATIE

C. 73 De aard van de filiatie

Overeenkomstig de *Carta Caritatis* zijn de cisterciënzercommunities met elkaar verbonden door een band van filiatie. Volgens de traditie krijgt de filiatie juridische vorm in de bijzondere relatie die een community van monialen heeft met een klooster van monniken; de abt ervan wordt Pater Immediatus van de monialen. Paterniteit en filiatie worden beleefd in onderlinge hulp en steun.

C. 4.2

ST 73.A

Het hoort tot de bevoegdheid van het Generaal Kapittel de aanduiding van de Pater Immediatus van een nieuw monialenklooster goed te keuren voor het ogenblik waarop het klooster zelfstandig zal worden. De betrokken gemeenschappen moeten tevoren hun toestemming hebben gegeven. Deze goedkeuring wordt gegeven wanneer de stichting door het Generaal Kapittel aanvaard is.

ST 73.B

Een stichting die tot rechtens zelfstandig wordt verheven, krijgt als haar Pater Immediatus de abt van het klooster dat de paterniteit op zich heeft genomen.

ST 73.C

Elke verandering van filiatie wordt ter beslissing voorgelegd aan de betrokken gemeenschappen en aan het Generaal Kapittel. Het Generaal Kapittel beslist als er geen consensus wordt bereikt.

ST 37.B.d; ST 79.A.e

C. 74 De Pater Immediatus

1

De Pater Immediatus waakt over de ontwikkeling in zijn dochter-huizen. Zonder inbreuk te maken op de autonomie van het dochterhuis, helpt en bemoedigt de

Pater Immediatus de abdis bij de uitoefening van haar pastorale taak en bevordert hij de eensgezindheid onder de zusters. Mocht hij merken dat sommige voorschriften van de Regel of van de Orde worden overtreden, dan beijvert hij zich met nederige liefde dit te verhelpen, na de abdis van het klooster geraadpleegd te hebben

can. 614; CC 4,6

ST 74.1.A

De abdis heeft de toestemming van de Pater Immediatus nodig om aan Vader Generaal te vragen een zuster te verplichten voor een tijd naar een ander klooster te gaan.

ST 60.B

2

Als de zetel van de abdis vacant is, raadpleegt de priorin de Pater Immediatus voor belangrijke aangelegenheden. Deze zit de verkiezing van de abdis voor. Zo nodig benoemt hij volgens de normen van het Orderecht een overste *ad nutum*.

C. 39.1.2; ST 34.1.B; ST 39.2.B

ST 74.2.A

Als een abdis haar ontslag aanbiedt wordt de Pater Immediatus altijd gehoord.

ST 40.B

ST 74.2.B

De Pater Immediatus heeft de toestemming van het conventueel kapittel nodig om het proces van ontslag van een abdis te beginnen en om

Vader Generaal te vragen, met toestemming van zijn raad, de uitoefening van het ambt van abdis die niet in staat is haar pastorale taak te vervullen, op te schorten volgens de norm van ST 40.B bis.

3

De Pater Immediatus zit de plechtige professie voor. Wanneer hij zijn recht op visitatie gedelegeerd heeft, stelt de Pater Immediatus zich tijdens de reguliere visitatie, in de mate van het mogelijke, beschikbaar voor consultatie of advies. De boekhouding van het klooster kijkt hij na tijdens de reguliere visitatie.

ST 74.3.A

Veranderingen in de rechten en plichten van de Pater Immediatus, in deze Constituties vastgelegd, worden ter goedkeuring aan het Generaal Kapittel voorgelegd.

C. 75 De reguliere visitatie

1

De visitatie van de kloosters geschiedt door de Pater Immediatus, hoewel ook Vader Generaal dit mag doen. De Pater Immediatus delegeert tenminste om de zes jaar iemand anders om de visitatie te verrichten. Alvorens een mannelijke of vrouwelijke visitorator te delegeren, zullen zowel Vader Generaal als de Pater Immediatus de abdis van het te visiteren klooster

raadplegen die, indien er een abdis is gedelegeerd, op haar beurt de gemeenschap raadpleegt.

Statuut over de Reguliere Visitatie, nr. 7-8;
C. 4.2; ST 82.2.D

ST 75.1.A

De mannelijke of vrouwelijke visitator kan zich laten bijstaan door een andere persoon volgens het *Statuut over de Reguliere Visitatie*. Hij/Zij zal de abdis van de te visiteren gemeenschap raadplegen die op haar beurt haar gemeenschap raadpleegt.

Statuut over de Reguliere Visitatie, nr. 9

2

De reguliere visitatie beoogt de pastorale inzet van de plaatselijke abdis te bevestigen, aan te vullen en zo nodig te verbeteren, en de zusters tot een vernieuwde geestelijke ijver voor het cisterciënzer-leven op te wekken. Dit vereist een actieve medewerking van de gemeenschap. De visitator handelt trouw volgens de voorschriften van het Recht, de geest van de *Carta Caritatis* en de normen van het Generaal Kapittel.

can. 628,3

ST 75.2.A

De gedelegeerde visitator kan een mannelijke of vrouwelijke overste van een rechtens zelfstandig klooster zijn. Hij/Zij kan ook een gewezen abt (titulaire prior), een gewezen abdis (titulaire priorin) of een mannelijk of vrouwelijk raadslid van Vader Generaal zijn. In deze gevallen zullen zowel Vader Generaal als de Pater Immediatus

de abdis van het te visiteren klooster raadplegen, die op haar beurt haar communiteit raadpleegt.

ST 75.2.B

Elk klooster wordt minstens om de twee jaar gevisiteerd.

ST 75.2.C

Na afloop van de visitatie stuurt de visitorator binnen twee maanden een verslag naar Vader Generaal. Hij zendt ook een samenvatting ervan naar de Pater Immediatus.

C. 76 De rector van de monialen

1

Als rector en biechtvader staat een monnik van de Orde de communiteiten van monialen ten dienste. Na de abdis en de monialen gehoord te hebben, stelt de Pater Immediatus aan de plaatselijke Ordinarius, volgens de normen van can. 567 en 630, een monnik van de Orde voor als rector en gewoon biechtvader. Deze moet onderlegd zijn en de nodige kennis bezitten inzake liturgie en pastoraal.

ST 76.1.A

Periodiek polst de Pater Immediatus de communiteit hierover.

2

Deze priester geniet uit hoofde van zijn functie de bevoegdheden die genoemd worden in can. 566,1. Voor de viering van de liturgie werkt de rector samen met de abdis en de communiteit. Hij laat zich op geen enkele wijze in met het bestuur van de communiteit.

ST 76.2.A

In de mate van het mogelijke houdt de rector contact met zijn communiteit of met een andere communiteit van monniken.

Hoofdstuk 2

VERGADERINGEN VAN OVERSTEN

C. 77 Het Generaal Kapittel

C. 71.3

1

Op vastgestelde tijden komen alle abdissen en abten samen. Zij bespreken dan wat hen en die hen zijn toevertrouwd tot heil strekt; zij bepalen wat er in het onderhouden van de heilige Regel en van wat de Orde voorschrijft, verbeterd moet worden of eraan toegevoegd. Zij vernieuwen de vrede en de liefde onder elkaar en beijveren zich het erfgoed van de Orde te bewaren en de eenheid hechter te maken.

C. 4.2; CC 7,2; can. 631,2

2

Het hoogste gezag van de Orde wordt uitgeoefend door alle oversten, verenigd in het Generaal Kapittel. Het komt het Generaal Kapittel toe de wetgeving van monialen en monniken uit te vaardigen en zorg te dragen voor de toepassing ervan. De kerkelijke bestuursmacht voor heel de Orde berust bij het Generaal Kapittel, overeenkomstig can. 596,2. Deze wordt uitgeoefend door de abten met medewerking van de abdissen, overeenkomstig can. 129,1-2.

can. 631,2

ST 77.2.A

Elke zuster kan verlangens of suggesties aan het Generaal Kapittel voorleggen. Zij doet dit via haar eigen abdis, de Regionale Vergadering of de gedelegeerde van de regio, of rechtstreeks aan Vader Generaal.

can. 631,3; can. 633

ST 77.2.B

Het Generaal Kapittel waakt erover dat de leden van de Orde, als een zaak dat vereist, de mogelijkheid hebben zich ongehinderd tot diverse beroepsinstanties te wenden: de Pater Immediatus, Vader Generaal, het Generaal Kapittel of de Heilige Stoel.

can. 221

ST 77.2.C

Het Generaal Kapittel komt in de regel om de drie jaar bijeen.

C. 78 De deelnemers aan het Generaal Kapittel

Vader Generaal, de oversten van rechtens zelfstandige kloosters en de raadsleden van Vader Generaal zijn verplicht aan het Generaal Kapittel deel te nemen en zij hebben stemrecht. Het Generaal Kapittel kan ook andere personen van de Orde uitnodigen en hen zelfs stemrecht verlenen.

can. 631,2

ST 78.A

Kunnen aanwezig zijn op het Generaal Kapittel, met stemrecht:

- a. de oversten van stichtingen, op uitnodiging van de abdis van het huis dat de stichting onder- nam en met toestemming van Vader Generaal;
- b. gedelegeerden van oversten die verhinderd zijn;

C 8,4

- c. vertegenwoordigers van gemeenschappen zonder overste, gekozen door het conventueel kapittel van die gemeenschappen.

ST 78.B

Kunnen aanwezig zijn op het Generaal Kapittel, zonder stemrecht:

- a. gedelegeerden van elke Regionale Vergadering;

ST 80.B.d; ST 81.B

- b. deskundigen en waarnemers door de Centrale Commissie uitgenodigd;

c. de oversten, aangeduid voor toekomstige stichtingen.

C. 79 De bevoegdheid van het Generaal Kapittel

Aan het Generaal Kapittel komt het toe:

- nieuwe stichtingen goed te keuren of op te heffen;
- kloosters van monniken in de Orde op te nemen of op te heffen;
- kloosters van monialen in de Orde op te nemen of aan de H. Stoel hun opheffing te vragen;
- Vader Generaal te kiezen en zijn ontslag te aanvaarden;
- de verantwoordelijken van de Orde vermeld in het eigen Recht, te kiezen en te waken over hun ambtsuitoefening; hun ontslag te aanvaarden of hen, zo nodig af te zetten;
- het ontslag van abdissen en abten te aanvaarden of hen af te zetten.

C. 67; C. 40; C.83.2

ST 79.A

Het behoort ook tot de taak van het Generaal Kapittel:

a. te beslissen met twee derde meerderheid over het invoeren van veranderingen in de Constituties, alvorens ze aan de Heilige Stoel voor te leggen. Ook de authentieke interpretatie van de Constituties komt toe aan de Heilige Stoel;

can. 587,2

a bis. behalve i.v.m. wat ST 79.A.a bepaalt, vereisen alle stemmingen door het Generaal Kapittel genomen, een absolute meerderheid. Nochtans kunnen 50 kapitulanten vragen dat de vergadering door een voorafgaande stemming beslist dat het onderwerp een stemming met twee derde meerderheid vereist.

b. zich op de hoogte te stellen van de toestand van de afzonderlijke communititeiten en er zijn pastorale zorg aan te wijden; CC 7

c. de afzonderlijke regio's goed te keuren en te bepalen op welke wijze zij vertegenwoordigd zullen zijn in de organen van de Orde; C. 81

d. interkapitulaire commissies op te richten, hun leden te benoemen en toezicht te houden op hun werkzaamheden;

e. veranderingen van filiatie en verplaatsing van kloosters goed te keuren; ST 37.B.d; ST 73.C

f. de werkwijze van het Generaal Kapittel vast te leggen en zijn promotrice of promotor te kiezen;

g. een Statuut uit te vaardigen dat het uitgeven van boeken regelt;

h. aan de gemeenschappen de bevoegdheden te verlenen waarover C. 44 handelt;

i. aan de Postulatrice of Postulator Generaal zaken voor zalig- en heiligverklaring toe te vertrouwen.

ST 84.1.D.b

ST 79.B

Wanneer een gemeenschap naar het oordeel van de Pater Immediatus, nadat hij de abdisen van de regio heeft geraadpleegd, de vorming van nieuwe kandidaten niet langer kan waarborgen, kan het Generaal Kapittel haar het recht ontzeggen aspiranten aan te nemen tot aan het volgende Generaal Kapittel, dat dan de zaak opnieuw moet onderzoeken.

PC 21; c 647,1

C. 80 De Centrale Commissie

Ieder Generaal Kapittel kiest een commissie die tot taak heeft het volgende Kapittel voor te bereiden; deze wordt Centrale Commissie genoemd. Onder voorzitterschap van Vader Generaal gaat deze Commissie te werk volgens de richtlijnen van het Generaal Kapittel.

C. 4.2

ST 80.A

De Centrale Commissie komt eenmaal tussen twee Generale Kapittels samen en telkens als

Vader Generaal of de meerderheid van de leden dit nodig vindt.

ST 80.B

Leden van deze Commissie met stemrecht zijn:

- a. Vader Generaal;
- b. de promotrice of promotor van het Generaal Kapittel;
- c. de vice-promotrice of vice-promotor van het Generaal Kapittel en de drie andere leden van de Coördinatie-commissie;
- d. de oversten, monialen en monniken, die elk hun Regionale Vergadering vertegenwoordigen en door haar voorgedragen zijn en die deze taak slechts driemaal kunnen vervullen.
ST 78.B.a; ST 81.B
- d. bis een tweede vertegenwoordiger van drie Regionale Vergaderingen (ASPAC - RAFMA - REMILA).
ST 81.B
- e. de raadsleden van Vader Generaal;
ST 84.1.B
- f. andere leden, door het Generaal Kapittel voor een bepaalde omstandigheid gekozen.

ST 80.C

Andere personen die door Vader Generaal worden uitgenodigd, kunnen eveneens deelnemen aan de vergaderingen van de Centrale Commissie zonder stemrecht.

ST 80.D

Bij afwezigheid van Vader Generaal zit de promotrice of promotor van het Generaal Kapittel de vergadering van de Centrale Commissie voor.

ST 80.E

De Centrale Commissie bereidt het Generaal Kapittel voor door het werk van de Regionale Vergaderingen te coördineren.

ST 81.A

ST 80.F

De Centrale Commissie kan een voorlopige interpretatie geven van de besluiten van het vorig Generaal Kapittel.

ST 80.G

In uitzonderlijke gevallen kan de Centrale Commissie Vader Generaal voorstellen een buitengewoon Generaal Kapittel bijeen te roepen.

ST 80.H

De Centrale Commissie beslist collegiaal met absolute meerderheid van stemmen:

- a. over de voorbereiding van het volgend Generaal Kapittel;
- b. over de voorlopige interpretatie van de besluiten van het vorig Generaal Kapittel;
- c. om Vader Generaal voor te stellen een buiten- gewoon Generaal Kapittel bijeen te roepen.

ST 80.I

In vergadering treedt de Centrale Commissie op als plenaire raad van Vader Generaal, die haar raadpleegt in gevallen waarvan sprake is in ST 84.1.C.

C. 81 De Regionale Vergaderingen

De gemeenschappen van de Orde zijn gegroepeerd in regio's die door het Generaal Kapittel goedgekeurd zijn. De Regionale Vergaderingen bevorderen de *communio* en de broederlijke samenwerking binnen een geografisch gebied en binnen de Orde als geheel. Zij kunnen samengesteld zijn uit monialen en monniken.

C. 4.2; ST 79.A.c

ST 81.A

Deze vergaderingen van oversten en vertegenwoordigers zijn een uitstekende hulp ter voorbereiding van de Centrale Commissie en het Generaal Kapittel. Bovendien bieden ze de gelegenheid om actuele kwesties van gezamen-

lijk belang te behandelen, ook al raken die niet de hele Orde.

ST 80.E

ST 81.B

Iedere Regionale Vergadering wordt in de Centrale Commissie vertegenwoordigd door een overste die door de Regionale Vergadering werd verkozen, tenzij bij haar goedkeuring anders werd beslist. Zij kan eveneens een niet-overste als gedelegeerde naar het Generaal Kapittel zenden.

ST 78.B.a; ST 80.B.d en d. bis

ST 81.C

Door hun onderlinge betrekkingen brengen de Regionale Vergaderingen een dialoog op gang tussen de verschillende naties en volken. Langs deze weg kan men komen tot een verdiepte waardering van het gemeenschappelijk erfgoed van de Orde.

C. 4

Hoofdstuk 3

HET AMBT VAN GENERALE ABT

C. 82 De Generale Abt

1

Als band van eenheid binnen de Orde bevordert Vader Generaal de betrekkingen tussen de gemeenschappen zowel van monialen als van monniken. Met zorg waakt hij over het erfgoed van de Orde en stimuleert haar wasdom. Hij betoont zich vooral herder en bezieler van geestelijke vernieuwing in de gemeenschappen. Hij bezoekt de kloosters zo vaak als hij dat het beste oordeelt om de toestand van heel de Orde te kennen: zo kan hij aan elke overste en aan elke gemeenschap waardevolle bijstand verlenen.

2

Vader Generaal roept het Generaal Kapittel samen en zit het voor. In naam van het Generaal Kapittel en geholpen door zijn raad, behandelt hij wat hem door dit Kapittel of door het Recht is toevertrouwd en al wat geen uitstel kan dulden.

can. 620; ST 84.1.C

ST 82.2.A

Vader Generaal verblijft in Rome, samen met de leden van de raad. Hij waakt over de monastieke levenswandel van de bewoners van het generalaat. Aangepast aan de omstandigheden

stelt hij een statuut of huisreglement op en benoemt hij een overste, die hem van haar/zijn bestuur rekenschap zal afleggen.

ST 82.2.B

Omdat het generalaat ten dienste staat van heel de Orde, zal elk huis zich verplicht weten het van personeel te voorzien. Daarom beantwoorden de oversten en communiteiten graag een verzoek van Vader Generaal hieromtrent.

ST 82.2.C

Hij behartigt de gewone tijdelijke bestuurs-aangelegenheden van de Orde en legt daarvan verantwoording af aan het Generaal Kapittel. Hij vertegenwoordigt de Orde bij de Heilige Stoel.

ST 82.2.D

Vader Generaal mag - ofwel zelf, ofwel door een gedelegeerde - in alle kloosters van de Orde een reguliere visitatie houden, ook al is de reguliere visitatie onlangs door de Pater Immediatus of zijn gedelegeerde verricht.

can. 628,1; C. 75.1

ST 82.2.E

~~Ten aanzien van Cîteaux handelt hij in alles als een Pater Immediatus.~~

3

Hij bevestigt de keuze van abdissen en abten en als vicaris van het Generaal Kapittel wanneer dit niet bijeen is, aanvaardt hij hun ontslag.

4

Hij kan ook dispensereren in alles wat tot het eigen Recht van de Orde behoort. Wetgevende macht bezit hij echter niet.

5

Hij kan niet beschikken over goederen of personen van de communititeiten. Maar als de nood dringt, is hij bevoegd om zekere voorlopige maatregelen te treffen.

6

Vader Generaal is van rechtswege de hoogste Bestuurder van een klerikaal instituut van pontificaal Recht, volgens de normen van de Constituties.

can. 622

C. 83 De keuze van de Generale Abt

1

De Generale Abt wordt gekozen door het Generaal Kapittel. Wie de absolute meerderheid van stemmen heeft behaald, is gekozen. De keuze is voor onbepaalde tijd en heeft geen bevestiging nodig. De gekozene moet abt in de Orde zijn of geweest zijn, in de restrictieve betekenis van dat begrip.

can. 625,1; C. 79

ST 83.1.A

De Generale Abt moet minstens veertig jaar oud zijn.

ST 83.1.B

De Generale Abt behoudt stabiliteit in zijn eigen klooster, waar hij alle rechten kan uitoefenen die verenigbaar zijn met zijn functie. Wanneer een abt in functie tot Generale Abt wordt gekozen, wordt zijn zetel vacant vanaf het moment dat hij zijn nieuw ambt aanvaardt.

ST 40.C

2

Het ontslag uit zijn ambt moet door het Generaal Kapittel worden aanvaard om geldig te zijn.

C. 79

ST 83.2.A

De Generale Abt biedt zijn ontslag aan, aan het Generaal Kapittel dat het dichtst bij zijn vijfenzeventigste verjaardag ligt.

C. 84 De raad van Vader Generaal

can. 627,1

1

Vader Generaal wordt in zijn pastorale taak bijgestaan door een raad die bevoegd is in zaken door het Recht bepaald voor monialen en monniken.

ST 84.1.A

De raad van Vader Generaal bestaat uit vijf leden. Vier leden, voorgedragen door de Regionale Vergaderingen, namelijk twee monialen en twee monniken, worden door het Generaal Kapittel gekozen. Hun mandaat duurt zes jaar, in die zin dat bij elk Generaal Kapittel de helft

van de leden wordt vernieuwd. Het vijfde lid - moniale of monnik - wordt bij elk Generaal Kapittel gekozen voor een mandaat van drie jaar door Vader Generaal met de vier reeds gekozen leden. Deze leden worden gekozen in functie van hun deskundigheid en onder meer om hun openheid naar de verschillende culturen. Zij moeten minstens veertig jaar oud zijn en tien jaar plechtig geprofest in de Orde.

C. 79

ST 84.1.A bis

Tijdens hun mandaat verliezen de raadsleden van Vader Generaal hun passief stemrecht bij elke abdis- of abtskeuze, behalve in hun eigen communititeit. Ze kunnen niet tot superior *ad nutum* benoemd worden behalve in hun eigen communititeit.

ST 84.1.B

De raadsleden van Vader Generaal zijn tevens lid van de Centrale Commissie. Als deze vergadert, is zij de plenaire raad van Vader Generaal.

a.

Om een stichting goed te keuren, heeft Vader Generaal de toestemming nodig van de Centrale Commissie, die optreedt als plenaire Raad van Vader Generaal (cf. *Statuut van de Stichtingen*, n. 9).

ST 84.1.C

Om juridisch geldig te handelen heeft Vader
Generaal de toestemming van zijn raad nodig
om:

ST 80.I; C. 82.2

a. stichtingen goed te keuren en er de
opening van een noviciaat toe te staan;

C. 69.2

b. het ontslag van een abdis te
aanvaarden;

b.bis. een abdis uit haar ambt te
ontheffen volgens de norm van ST
40.B.bis;

c. het proces van canonieke afzetting van
een abdis in te leiden;

d. het ontslag van een lid van de raad
van Vader Generaal te aanvaarden en
een opvolger te kiezen;

e. een klooster verlof te geven voor een
handeling van buitengewoon beheer;

ST 44.2.B

f. in uitzonderlijke gevallen een
communititeit te dispensereren van één of
twee Kleine Uren van het Werk Gods;

ST 19.2.C

g.
een zuster met plechtige geloften te laten
overgaan naar een ander instituut, en
ook leden met eeuwige geloften van een
ander instituut te laten overkomen naar
onze Orde;

C. 46.2; C. 61

h.

een moniale van de Orde een exclaustratie-indult te verlenen, maar voor niet langer dan vier jaar, overeenkomstig C. 62.1

i.

op verzoek van een abdis de Heilige Stoel te vragen een zuster exclaustratie op te leggen;

ST 38.B.e; ST 62.1.A

j.

een zuster met tijdelijke geloften, omwille van een ernstige reden, van deze geloften te ontslaan;

C.63.1

k.

toestemming te verlenen een priorij tot een hogere rang te verheffen, omwille van ernstige redenen (cf. *Statuut van de Stichtingen*, nr. 18);

l.

de sluiting van een stichting toe te laten, in een dringend geval (cf. *Statuut van de Stichtingen*, nr. 20);

ST 84.1.D

Vader Generaal moet zijn raad horen alvorens:

~~a. een novice te ontslaan van het tweede novi-ciaatsjaar;~~

ST 50.A

a. een Postulatrice of Postulator Generaal te benoemen die de processen van zalig-

en heilig- verklaring, haar/hem door de Orde toever- trouwd, behartigt;

ST 79.A.i

b. een verzoek tot uittreding van een moniale met plechtige geloften naar de Heilige Stoel door te sturen;

C. 64

c. een verzoek tot exclaustratie van een moniale voor een periode die langer is dan de tijd genoemd in C. 62.1. naar de Heilige Stoel door te sturen.

C. 64

ST 84.1.E

In het geval van wegzending van een moniale zal Vader Generaal met zijn raad collegiaal te werk gaan bij het afwegen van de argumenten voor en tegen. De beslissing wordt bij geheime stemming genomen.

C. 65; can. 699,1

ST 84.1.F

Het verslag van de reguliere visitaties geeft Vader Generaal door aan de leden van de raad.

ST 84.1.G

Rekening houdend met de financiële mogelijkheden van elk klooster bepaalt Vader Generaal met zijn raad het aandeel van elk klooster in de kosten van het generalaat. Aan het Generaal Kapittel wordt het financieel beheer van het generalaat voorgelegd.

ST 84.1.H

Ieder gewoon Generaal Kapittel kiest onder de raadsleden van Vader Generaal een Procurator Generaal die, onder het gezag van Vader Generaal, de zaken van de Orde bij de Heilige Stoel behartigt tot aan het volgend Generaal Kapittel. Hij zal Vader Generaal op de hoogte houden van alle kwesties die hij behandelt. Voor geen enkel lid van de Orde mag hij bij de Heilige Stoel enige volmacht of privileges aanvragen, tenzij met goedkeuring van Vader Generaal of tenminste van de overste van wie het aanvraagt.

ST 84.1.I

Bij verhindering van Vader Generaal neemt de Procurator Generaal de lopende zaken waar.

ST 84.1.J

In een bijzonder geval kan Vader Generaal een speciaal raadslid benoemen dat niet in Rome verblijft. Zij/Hij wordt gekozen onder de abdissen of abten van de regio waar de zaak zich voordoet. Naar het oordeel van Vader Generaal kan dit speciaal raadslid uitgenodigd worden om deel te nemen aan een vergadering van de raad van Vader Generaal, waarbij zij / hij ook stemrecht heeft.

C. 85 De abt van Cîteaux

De abt van Cîteaux behartigt de Ordeszaken bij het overlijden van de Generale Abt. Binnen de drie

maanden roept hij de Centrale Commissie samen, die tijdstip en agenda zal bepalen van het Generaal Kapittel dat een nieuwe Generale Abt zal moeten kiezen.

ST 85.A

Bij afwezigheid van Vader Generaal zit de abt van Cîteaux het Generaal Kapittel voor.

ST 85.B

Als ziekte of een andere oorzaak Vader Generaal zou verhinderen zijn ambt naar behoren te vervullen, onderzoekt de abt van Cîteaux de toestand met raadpleging van deskundigen en vormt zich een oordeel. Als de zaak vaststaat, brengt hij de Procurator Generaal onmiddellijk op de hoogte en met diens goedkeuring overlegt hij binnen de maand met de Centrale Commissie wat gedaan moet worden.

can. 193,1

ST 85.C

Als de zetel van Cîteaux vacant is, neemt de abt van het oudste dochterhuis de plaats in van de abt van Cîteaux.

CC 11,3

C. 86 In de vreugde van de Heilige Geest

Dit zijn de Constituties en Statuten voor de monialen van de Cisterciënzerorde van de Strikte Observantie. Moge God door de adem van de Heilige Geest, de

Trooster, bewerken dat de zusters ze onderhouden, beziel met zusterlijke liefde en in trouw aan de Kerk. Zo zullen zij blijmoedig voortsnellen op de weg naar de volheid van de liefde, onder de bescherming van de heilige Maagd Maria, Koningin van Cîteaux.

INHOUDSTAFEL

Decreet

Voorwoord

Afkortingen

Inleiding

Deel I Het cisterciënzererfgoed

- C. 1 De traditie van de Cisterciënzerorde
- C. 2 Natuur en doel van de Orde
- C. 3 De geest van de Orde
- C. 4 De eigen aard van de Orde

Deel II Het huis van God, het klooster

- C. 5 De plaatselijke gemeenschap
- C. 6 Samenstelling van de gemeenschap

Hoofdstuk 1 Cisterciënzer*conversatio*

- C. 7 De reguliere observantie
- C. 8 De monnikswijding
- C. 9-11 De onderscheiden geloften
- C. 12 Het monastieke kleed
- C. 13-16 Het cenobitisch leven
- C. 17-19 Het liturgisch leven
- C. 20-24 Het spiritueel leven
- C. 25-28 Monastieke ascese

- C. 29-30 Afzondering van de wereld - Gastvrijheid
- C. 31-32 Relaties met de Kerk

- Hoofdstuk 2 De dienst van het gezag
 - C. 33-34 Het ambt van abt
 - C. 35 Zijn medewerkers
 - C. 36-38 Broeders in het beraad
 - C. 39-40 Abtskeuze - Ontslag

- Hoofdstuk 3 Het beheer van tijdelijke goederen
 - C. 41-42 Spirituele en juridische aspecten
 - C. 43 Het gewoon beheer
 - C. 44 Het buitengewoon beheer

- Hoofdstuk 4 De vorming
 - C. 45 Het vormingsproces
 - C. 46-50 Aanvaarden en noviciaat
 - C. 51-53 Tijdelijke professie
 - C. 54-57 Plechtige professie
 - C. 58 Voortgezette vorming

- Hoofdstuk 5 Het verlaten van de gemeenschap en de opheffing van een klooster
 - C. 59 Pastorale zorg
 - C. 60-66 Verschillende canonieke situaties
 - C. 67 Opheffing van een klooster

- Hoofdstuk 6 De stichtingen
 - C. 68-70 De stichtingen en plaatselijke cultuur

- Deel III De Cisterciënzerorde**
 - C. 71 De band van eenheid
 - C. 72 Cisterciënzermonniken en -monialen

- Hoofdstuk 1 De filiatie
- C. 73 Aard van de filiatie
 - C. 74-75 Pater Immediatus - Reguliere Visitatie
 - C. 76 De rector van monialen
- Hoofdstuk 2 Vergaderingen van oversten
- C. 77-79 Het Generaal Kapittel
 - C. 80 De Centrale Commissie
 - C. 81 De Regionale Vergaderingen
- Hoofdstuk 3 Het ambt van Generale Abt
- C. 82-83 De Generale Abt
 - C. 84 De raad van Vader Generaal
 - C. 85 De abt van Cîteaux
-
- C. 86 In de vreugde van de Heilige Geest